

क्षमता विकास योजना

(Capacity Development Plan)

(आ.व. २०७८/७९-२०८०/८१)

माडी नगरपालिका
चितवन

असार २०७८

शब्द संक्षेप

आ.व.	आर्थिक वर्ष
कि.मि.	किलोमिटर
गा.वि.स.	गाउँ विकास समिति
गा.पा.	गाउँपालिका
गै.स.स.	गैरसरकारी संस्था
न.पा.	नगरपालिका
मि.	मिटर
वि.सं.	विक्रम सम्बत
रु.	नेपाली रुपैयाँ
CBS	Central Bureau of Statistics
NPSAS	Nepal Public Sector Accounting Standard
SuTRA	Sub-national Treasury Regulatory Application

विषय सूची

कार्यकारी सारांश	४
परिच्छेद- १	५
परिचय	५
१.१. पृष्ठभूमि	६
१.२. नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय	७
१.३. क्षमता विकास योजनाको लक्ष्य तथा उद्देश्य :	९
१.४. क्षमता विकास योजनाको औचित्य	१०
१.५. अपेक्षित प्रतिफल	१०
१.६. उपयुक्त विधि र प्रकृया	११
१.७. अध्ययनका सीमाहरु	१२
परिच्छेद- २	१३
सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकन	१३
२.१. संविधान, ऐन, नीति नियम, कार्यविधि एवं कार्य विस्तृतीकरणको अध्ययन	१३
२.२. वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरुको अध्ययन	१३
परिच्छेद ३ :	१४
क्षमता विकासको आवश्यकता पहिचान र विश्लेषण	१४
३.१. क्षमता आवश्यकता पहिचान	१४
३.२. क्षमता विकास लेखाजोखा	१५
परिच्छेद ४	४४
माडी नगरपालिकाको क्षमता विकास योजना	४४
४.१. क्षमता विकास योजना	४४
४.२. नगरपालिकाको सवल र कमजोर पक्षको आँकलन	५२
परिच्छेद ५	५५
सारांश, निश्कर्ष एवं सुझावहरु	५५
५.१. सारांश	५५
५.२. निश्कर्ष	५६
५.३. सुझावहरु	५६
सन्दर्भ सामग्री	५७
अनुसूचीहरु	५८
अनुसूची- १	५८
छलफल कार्यक्रमको उपस्थिति	५८
अनुसूची- २	६०
अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रमका फोटोहरु	६०
अनुसूची ३ :	६२

कार्यकारी सारांश

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन कार्यविधि, २०७७ सँग तादात्म्यता रहने गरी प्रदेश सुशासन केन्द्र, बागमती प्रदेशको आर्थिक प्राविधिक सहयोगमा तयार भएको माडी नगरपालिका, चितवनको तीन आर्थिक वर्ष (२०७८/७९-२०८०/८१) को लागि क्षमता विकास योजनामा शासकीय प्रबन्ध, संगठन तथा प्रशासन, वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन, वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापन, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, न्यायिक कार्यसम्पादन, भौतिक पूर्वाधार, सामाजिक समावेशीकरण, वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन र सहकार्य र समन्वय जस्ता क्षेत्रहरूलाई आधार लिइएको छ। यो क्षमता विकास योजनामा समय तथा स्रोतबद्ध गरिएको क्रियाकलाप सहितको कार्य तालिका उल्लेख छ। क्रियाकलापहरू तीन वर्ष अवधिमा सम्पन्न भएपछि पालिकाको विद्यमान कार्य क्षमतामा वस्तुगत ढंगले देख्न सकिने गरी अभिवृद्धि हुनेछ। कार्य क्षमताका प्रस्तुत क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गर्न स्रोतको आवश्यकता पर्दछ। त्यसका लागि माग र आपूर्तिमा आधारित अर्थात् कुनै क्रियाकलाप पालिका स्वयंको आन्तरिक आय आर्जनबाट वा राजस्व बाँडफाँडबाट व्यहोर्नु पर्ने हुन्छ भने धेरै क्रियाकलापका लागि चाहिने स्रोत आपूर्ति अर्थात् प्रदेश सुशासन केन्द्र, नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारको आफ्ना वार्षिक कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनको सिलसिलामा प्राप्त हुने गर्दछ। त्यसैले यो क्षमता विकास योजनामा दर्शाइएका क्रियाकलापहरू पालिका मात्रको स्रोतबाट व्यहोर्नु पर्ने देखिदैन।

क्षमता विकासका विभिन्न क्रियाकलापहरू एक अर्कामा परिपुरक र परिपोषक हुने भएकाले प्रदेश सुशासन केन्द्रले तयार गरेको आफ्नो वार्षिक कार्यक्रमको जानकारी पालिकाले लिई ति क्रियाकलापहरूसँग यो योजनामा लेखिएका क्रियाकलापहरू भिडान गरी सुशासन केन्द्रसँग सहकार्य र समन्वय गरी पालिकाको कार्य क्षमता वृद्धिमा योगदान दिनु पर्नेछ।

स्रोत र साधन दुर्लभ हुने भएकोले क्षमता विकास क्रियाकलापलाई प्रथम, द्वितीय र तृतीय प्राथमिकतामा वर्गीकरण गरिएको छ। प्रथम प्राथमिकता अन्तर्गत प्रस्ताव गरिएका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गर्न पालिका आफैले स्रोतको जगेर्ना गर्न प्रत्येक वर्ष बन्ने गरेको वार्षिक योजना तथा कार्यक्रममा ती क्रियाकलापहरू अनिवार्यतः राख्न सुझाव दिइएको छ। त्यसैगरी, दोस्रो र तेस्रो प्राथमिकतामा रहेका क्रियाकलापहरूका निमित्त विभिन्न साभेदारहरू खोजी गर्न सकिन्छ।

समग्र क्षमता अन्तराल पत्ता लगाउने सन्दर्भमा अध्ययन, लेखाजोखा गर्दा सार्वजनिक खरिदसँग सम्बन्धित क्षमता पर्याप्त मात्रामा रहेको देखिएन। त्यसैगरी, सार्वजनिक खरिदको क्षेत्रमा नियमहरू चाडोचाडो परिवर्तन भइरहने र प्राविधिक निर्देशिकाहरू सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले जारी गरिरहने अवस्था हुँदा सो को अद्यावधिक जानकारी विना गरिएको खरिदमा त्रुटीहरू देखिन सक्छन्। तसर्थ, पालिकाको यो क्षमता बढाउन अल्पकालिन एवं दीर्घकालिन प्रशिक्षणको आवश्यकता देखिएको छ।

परिच्छेद- १ परिचय

क्षमता भनेको कुनै व्यक्ति संस्था, निकाय वा संगठनको कुनै काम गराउन वा नगराउन प्रयोग गर्न पाउने काम, कर्तव्य र अधिकार हो । विकास त्यस्तो प्रकृया हो, जसअनुसार कुनै वस्तुको आफ्नो आरम्भिक सामान्य अवस्थाबाट विस्तारै-विस्तारै निरन्तर सुधार हुँदै उच्चतम् विन्दुमा पुग्न सक्नेछ । जस्तै: आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, मानव संशाधन, भौतिक पूर्वाधार विकास इत्यादी । त्यसैले क्षमता विकास भन्नाले व्यक्ति वा संस्थामा रहेको कुनै काम गर्न वा नगर्न प्रयोग गरिने प्राधिकारको समुन्नत प्रयोग गर्न सक्ने गरी क्षमतावान हुने प्रकृयालाई जनाउँछ । कुनै पनि प्रणाली, स्थान, व्यक्ति तथा वस्तुको सुधारिएको अवस्था नै विकास हो भने मानवीय आवश्यकता तथा जीवनको गुणस्तर सुधारन चालिने कदम पनि विकास हो । त्यसैले, विकास गर्न सक्ने क्षमताको अभिवृद्धि गर्नु नै क्षमता विकास हो । क्षमता विकासलाई योजनाबद्ध गर्नु पर्दछ र योजना भन्नाले कुनै कुराको अठोट गरी अनुशासनमा बस्ने प्रकृयालाई जनाउँछ । तसर्थ, क्षमता विकास योजना भित्र दुरदृष्टि, ध्येय, लक्ष्य, उद्देश्य एवं कार्यनीति पर्दछन् ।

क्षमता विकासलाई वृहत रूपमा हेर्नु पर्दछ र यसले अवाश्यक सिकाईको प्राप्ती र नयाँ अभिवृद्धि प्रकृयालाई समेट्दछ । संयुक्त विकास कार्यक्रम (UNDP) ले क्षमता विकासका बारेमा यसरी व्याख्या गरेको छ - "The Process through which, individual, organization and societies obtain, strengthen and maintain the capabilities to set and achieve their own development objectives over time"- Capacity Assessment Practice Note, 2008.

उपरोक्त व्याख्यात्मक परिभाषा अध्ययन गर्दा क्षमता विकास एउटा प्रकृया हो । जसबाट व्यक्ति, संगठन र समाजहरूले कार्यसम्पादन क्षमताको प्राप्ति सुदृढी र जगेर्ना गर्दछन् । तथा त्यसको उपयोगबाट समय समयमा तोकिएका विकास उद्देश्यहरू पुरा गर्दछन् ।

प्रस्तुत अध्ययन भ्रमण चितवन जिल्लाको माडी नगरपालिकाको क्षमता विकाससँग केन्द्रित रही देहायका निर्दिष्ट (Specific) उद्देश्यहरू प्राप्त गर्नका लागि यो क्षमता विकास योजना तर्जुमा गरिएको छ ।

- संविधान र प्रचलित कानूनहरूबाट प्राप्त अधिकार अनुरूप जनउत्तरदायीपूर्ण ढंगबाट कार्य सम्पादन गर्नका लागि माडी नगरपालिकाको सवल र कमजोर पक्षहरूको पहिचान गर्ने ।
- स्थानीय सरकारलाई प्राप्त अधिकार र जिम्मेवारीहरू दक्षताका साथ सम्पादन गर्न जननिर्वाचित पदाधिकारी तथा राष्ट्रसेवक कर्मचारी, उपभोक्ता समिति लगायत स्थानीय विकासका सरोकारवालाहरूको कार्य दक्षता वृद्धि गर्न तथा नतिजामुखी कार्य प्रकृया अवलम्बन गर्न सहयोग पुऱ्याउने ।

- प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक ज्ञान, सीप र विद्यमान क्षमता बीचको अन्तर पहिचान गरी माग तथा आवश्यकतामा आधारित क्षमता विकासका कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
- सेवा प्रवाह तथा विकास व्यवस्थापनमा आधुनिक प्रशासनका नवीनतम आयाम, प्रविधि र प्रणालीको प्रयोग र अनुशरण गर्ने ।
- मानव संशाधन तथा संस्थागत विकासका क्षेत्रमा देखिएका कमजोर क्षेत्रहरु पहिचान गरी क्षमता विकास कार्यक्रमलाई प्रकृत्याका रूपमा संचालन, कार्यान्वयन तथा प्रयोग गर्दै जान आवधिक नीतिहरु अनुशरण गर्ने ।
- क्षमता विकास योजनामा मानव संशाधन, संस्थागत विकास र प्रणाली विकासका क्षेत्रहरु अन्तर्गत गरिनु पर्ने न्यूनतम कार्यहरुको प्राथमिकता अनुसार लगानी गर्नु पर्ने ।

१.१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान को धारा ५६ (१) ले नेपालको मुल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुने व्यवस्था गरिएको छ । जस अनुरूप स्थानीयस्तरदेखि नै जनतालाई सार्वभौमसत्ताको प्रयोग गर्ने अनुकूल वातावरण बनाई मुलुकको शासन व्यवस्थामा जनताको सहभागिता प्रवर्द्धन गर्न र स्थानीयस्तरमा नै सहज रूपमा जनतालाई सेवा उपलब्ध गराई जनताको नजिकको र भरपर्दो संयन्त्र बन्ने अवसर प्रदान गरेको छ । यसबाट लोकतन्त्रको संस्थागत विकास गर्न र अधिकारको निक्षेपणका आधारमा स्थानीय स्वायत्तताको अवधारणालाई मुर्त रूप दिइएको छ ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले स्थानीय तहहरुलाई स्थानीय स्वायत्त शासनको मर्म अनुरूप स्थानीय विकास, सेवा प्रवाह र स्थानीय नेतृत्वको लागि अधिकार र जिम्मेवारीको व्यवस्था गरेको छ । उक्त जिम्मेवारीलाई वहन गर्न विकासलाई समावेशी, सहभागितात्मक र समतामूलक बनाउन स्थानीय तहहरुको क्षमतामा विकास हुनु अनिवार्य छ । रूपान्तरणकारी, दक्ष, सबल र सक्षम स्थानीय तहहरु बाट मात्र स्थानीय क्षेत्रको विकास, प्रभावकारी सेवा प्रवाह र स्थानीय सुशासनमा गुणात्मक परिवर्तन ल्याउन सम्भव छ । स्थानीय विकास तथा सेवा प्रवाह सम्बन्धि नयाँ अवधारणा, सोच, अभ्यासहरु तथा स्थानीय तहहरुको अधिकार तथा जिम्मेवारीमा बढोत्तरी र नीति नियममा समेत आएका युगान्तकारी परिवर्तन र समयको मागलाई सम्बोधन गर्न सक्ने स्थानीय तह बनाउनु पनि आजको माग हो ।

विगतमा स्थानीय तहहरुको क्षमता विकासको लागि स्थानीय विकास मन्त्रालय, स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान तथा अन्तर्गतका निकायहरु, स्थानीय तह संघ/महासंघ, दातृ निकायहरु साथै स्थानीय तहहरुको आफ्नै प्रयासबाट क्षमता विकासका विभिन्न प्रयासहरु हुँदै आएका पनि छन् । तर त्यस्ता प्रयासहरु योजनाबद्ध, व्यवस्थित, गुणात्मक र प्रणालीगत तरिकाले सम्पादन हुन सकिरहेको अवस्था देखिदैन । यस तथ्यलाई मनन् गरी स्थानीय स्तरमा सेवा प्रवाह र स्थानीय विकासमा गुणात्मक सुधार गर्न क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरु एकीकृत रूपमा तर्जुमा र संचालन गर्न स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन कार्यविधि, २०७७ बमोजिम माडी नगरपालिकाको सेवा

प्रवाह तथा स्वशासनमा साभेदारहरुको सहभागिता समेतमा यो क्षमता विकास योजना तयार गरिएको छ । क्षमता विकास योजना तर्जुमाका चरण, विधि तथा प्रक्रियाका साथसाथै प्रस्तावित कार्यक्रम तथा क्रियाकलापहरु, लक्ष्यहरु, श्रोत तथा साधन, जिम्मेवारी र समयतालिका क्षमता विकास योजनाको संभावना तथा समस्या तथा चुनौतीलाई समेटेर यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

स्थानीय तहहरुको क्षमता विकासका लागि आवश्यकता (need) आपूर्ति (supply) तथा मागमा (demand) आधारित क्षमता विकासको अवधारणा अबलम्बन गरिएको छ । यसो गर्नुको पछाडि यो पालिकाले भविष्यमा सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरुलाई समेत आँकलन गर्ने प्रयासलाई समेत दर्शाइएको छ । स्थानीय तहहरुले जनतालाई प्रदान गर्ने सार्वजनिक सेवा तथा सुविधाहरु बढी प्रभावकारी बनाउन पालिकाको क्षमतामा अभिवृद्धि गर्ने कार्यमा आपूर्तिमा आधारित क्षमता विकास कार्यक्रमहरु केन्द्रित रहेका छन् भने मागमा आधारित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु नगर पालिका र सरोकारवालाहरुको आफ्नै विशेषताको आधारमा देखिएका क्षमताको आवश्यकतालाई सम्बोधन गरिएको छ । आपूर्तिमा आधारित क्षमता विकास कार्यक्रमहरु लागु गर्न पालिकाले बढी अनुदान प्राप्त गर्ने कुराहरुमा केन्द्रित गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

१.२. नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

माडी क्षेत्रको नामको सम्बन्धमा विभिन्न किंवदन्तीहरु रहेको पाइन्छ । माण्डव्य ऋषिले यस भूमीमा तपस्या गरेर यहाँका बासिन्दाहरुलाई मार्ग दर्शन गर्नु भएको र माण्डव्य ऋषिको तपस्थली भएकाले माडी भनिएको भन्ने किम्बदन्ती छ । यहाँका आदिवासीहरुले आफ्नो भाषामा पानी जमेको स्थानलाई माड् भन्ने गरेका र माडी उपत्यका भित्र पानी जमेको देखेर तत्कालीन स्थानीयहरुले माड्-माड् भन्दै गर्दा माडी नाम रहेको आदिवासीका बुढापाका र बुद्धिजिवीहरुको कथन रहेको छ । ऐतिहासिक रुपमा पनि पाँच पाण्डवहरुलाई बनबासको समयमा यहि माडी उपत्यकामा आई बसेको भन्ने पनि भनाई छ । त्यसैगरी वाल्मिकी ऋषि पनि यहि स्थानमा आई हजारौ बर्ष तपस्यामा “लीन” भएको भन्ने पनि किंवदन्ती रहेको छ । वास्तवमै माडी नगरपालिका ऐतिहासिक, प्राकृतिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक पक्षबाट भरिपुर्ण नगरपालिका हो भन्दा फरक पर्दैन । साथै पूर्व, पश्चिम र उत्तरमा राष्ट्रिय निकुञ्ज रहेको चुरे पहाड तथा दक्षिणमा सोमेश्वर गढीले घेरिएको यो सुन्दर हरियाली उपत्यका हो ।

१.२.१. राजनीतिक एवं प्रशासनिक विभाजन

साविकका ४ वटा गा.वि.स. हरु अयोध्यापुरी, माडी कल्याणपुर, बघौडा र गर्दिलाईसमेटेर वि.सं. २०७३ सालमा माडी नगरपालिका घोषणा भएको हो । यसको सिमानामा पूर्वमापर्सा जिल्ला, पश्चिममा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, उत्तरमाचितवन राष्ट्रिय निकुञ्जर दक्षिणमा पर्सा जिल्ला र भारत पर्दछन् ।

भौगोलिक अवस्थिति अनुसार यस नगरपालिका ८४ डिग्री १५ मिनेट २० सेकेण्ड देखि ८४ डिग्री ३२ मिनेट ३३ सेकेण्ड पूर्वी देशान्तर सम्म फैलिएको छ भने २७ डिग्री २९ मिनेट, १६ सेकेण्ड देखि

२७ डिग्री ३० मिनेट ४९ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांस सम्म फैलिएको छ । माडी नगरपालिका चितवन जिल्लाको दक्षिण-पश्चिम भेगमा अवस्थित छ । माडी नगरपालिकाको जम्मा क्षेत्रफल २१८.५२ वर्ग कि.मी. रहेको छ । यस नगरपालिकाको उत्तर दक्षिणको लम्वाई २९.११ कि.मि. रहेको छ भने पुव पश्चिममा ११.०६ कि.मि. सम्म फैलिएको छ । समून्द्र सतहबाट न्युनतम ६३ मिटर देखि ७५० मिटर सम्मको उचाईमा रहेको माडी नगरपालिकाको मौसम उष्ण तथा समशितोष्ण खालको रहेको छ । यस नगरपालिकामा तापक्रम न्यूनतम ८.३८ डिग्री से. अधिकतम ४१ डिग्री से. र वर्षा ५८६ मि.मि.सम्म हुने गरेको छ ।

साविकका ४ वटा गा.वि.स. का ३६ वटा वडाहरुलाई मिलाएर ९ वटा वडामा प्रशासनिक विभाजन गरिएको छ । चितवन जिल्लाको दक्षिणी सिमानामा रहेको माडी क्षेत्र भरतपुरबाट करिब ३८ कि.मी.को दुरीबाट शुरु हुन्छ । पूर्व, पश्चिम र उत्तरमा राष्ट्रिय निकुञ्ज रहेको चुरे पहाड तथा दक्षिणमा सोमेश्वर गढीले घेरिएको यो सुन्दर हरियाली उपत्यका हो

१.२.२ जनसांख्यिक विवरण

यस नगरपालिकाको वडागत आधारमा जनसंख्या सम्बन्धि अध्ययन गर्दा यहाँको कुल जनसंख्या ४२५१८ रहेको छ, जसमा पुरुषको कुल जनसंख्या २१९२१ रहेको छ भने महिलाको कुल जनसंख्या २०५९७ रहेको छ । तलको तालिकाबाट वडागत जनसंख्या लगायत घरपरिवार संख्या, पुरुष र महिला जनसंख्या सम्बन्धि विवरणलाई देखाईएकोछ ।

तालिका : नगरपालिकाको जनसंख्या विवरण

वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा
१.	३१२०	२०६५	६१८५
२.	२०५९	२०२६	४०८५
३.	२४२९	२४२७	४८५६
४.	१९८२	१९६९	३९५१
५.	२१३४	२१४५	४२७९
६.	२४६०	२४८५	४९४५
७.	२४८९	२३४०	४८२९
८.	१६७१	१६६७	३३३८
९.	३५७७	३४७३	७०५०
जम्मा	२१९२१	२०५९७	४२५१८

स्रोत : नगर पार्श्वचित्र, माडी नगरपालिका, चितवन

१.३. क्षमता विकास योजनाको लक्ष्य तथा उद्देश्य :

क्षमता विकासको लक्ष्य

स्थानीय सरकारले मानव संसाधन, संस्थागत क्षमता र पूर्वाधार विकासका पक्षमा क्षमता बढाई पालिकाबाट प्रवाह गरिने सेवालाई गुणस्तरीय, पारदर्शी, जवाफदेही र प्रभावकारी बनाउनु रहेको छ ।

उद्देश्यको सूचक:

- क्षमता विकास योजना अवधिको अन्त्यमा स्थानीय विकास प्रक्रिया, सेवा तथा सुविधाका साथै, पहुँच कम भएका समुदाय एवं विपन्न वर्ग लगायत स्थानीय उपभोक्ताको सहभागितामा वृद्धि भएको हुनेछ ।

यस योजनाको सहायक उद्देश्यहरु देहायबमोजिम छन् :

- योजना तर्जुमा (आवधिक, मध्यमकालिन, वार्षिक एवं नीति तथा कार्यक्रम) कार्यान्वयन र अनुगमन मूल्याङ्कन तथा सिकाइ उपलब्धीलाई दिगो एवं प्रभावकारी बनाउने ।
- वित्तीय व्यवस्थापनमा पारदर्शिता, उत्तरदायित्व र जवाफदेहीता बहन गर्ने क्षमतामा सुधार ल्याउने ।
- नगरपालिकाको कार्य सम्पादन प्रक्रियालाई प्रणालीबद्ध बनाउने ।
- आयका अन्य स्रोतहरु पहिचान गरी नगरपालिकाको आन्तरिक आयमा वृद्धि गर्ने ।
- कार्य सम्पादनमा सुधार ल्याउन भौतिक सुविधा, कार्यालय सुरक्षा, सरसफाइ तथा सूचना प्रविधि जस्ता विषयहरु सुदृढ बनाउदै लैजाने ।
- पदाधिकारी तथा कर्मचारीको कार्यशैली, कार्यव्यवहार तथा अन्तरसम्बन्धलाई सुदृढ बनाउन नयाँ सार्वजनिक व्यवस्थापनका आयामहरु अपनाउने ।
- समावेशी तथा सहभागितात्मक अवधारणाको अभ्यास गर्न नगरपालिकाले आफ्ना साभेदारहरूसँग संयुक्त प्रयास गर्ने ।
- पालिका भित्रका चल, अचल लगायत प्राकृतिक सम्पत्तिको अभिलेख, संरक्षण, सम्भार र परिचालन गर्ने ।
- संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय सरकार बीच समन्वय र अन्तर-सम्बन्ध बलियो बनाउने ।

सहायक उद्देश्यका सूचकहरु :

- क्षमता विकास योजनाको अन्त्य (आ.व. ०८०/८१) सम्ममा स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन कार्यविधि, २०७७ बमोजिम स्वमापनमा यो नगरपालिकाले उच्चतम अंक प्राप्त गरेको हुनेछ ।

- आन्तरिक राजस्वको संकलन तथा परिचालनमा आधार वर्ष (आ.व. ०७८/७९) को तुलनामा अत्यधिक रूपमा वृद्धि भएको हुनेछ ।
- नगरपालिकाद्वारा संचालित योजना/कार्यक्रमहरु मध्ये अधिकांश (कम्तीमा तीन चौथाई) योजना कार्यक्रमहरु लक्षित लागत एवं समयमा सम्पन्न भएका हुनेछन् ।
- क्षमता विकास योजनाको अन्त्यमा सेवा तथा सुविधामा पहुँच कम रहेका समुदाय एवं विपन्न वर्गको सहभागितामा आधार वर्षको न्यूनतम एक चौथाईले वृद्धि भएको हुनेछ ।
- योजनाको अन्त्यमा स्थानीय सेवा प्रवाह सम्बन्धि गुणासो गुणात्मक एवं परिमाणात्मक रूपमा कमी आएको हुनेछ ।

१.४. क्षमता विकास योजनाको औचित्य

गरिबी न्यूनिकरणमा योगदान पुऱ्याउन समावेशी, जवाफदेही र उत्तरदायी शासनको प्रवर्धन गर्नु पर्दछ । यसबाट नगरवासीलाई सेवा र सुविधा उपरको पहुँच पनि सुनिश्चित हुन्छ । यसका लागि स्थानीय तहमा सेवा तथा सुविधा प्रवाह तथा विकास कार्यमा प्रत्यक्ष रूपमा संलग्न स्थानीय तहहरुको क्षमता विकासमा जोड दिन आवश्यक छ । यसर्थ हाल कार्यान्वयनमा आइरहेका क्षमता विकास सम्बन्धी रणनीति र कार्यक्रमहरुको समिक्षा गरी परिष्कृत एवं परिमार्जित रणनीति, कार्यक्रम तथा प्रक्रिया र योजनाको तर्जुमा गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु नै यो क्षमता विकास योजनाको आवश्यकता रहेको छ ।

विगतमा क्षमता विकासका प्रयासहरु भएपनि त्यसको कार्यान्वयनको लागि ठोस रणनीति भएको पाइदैन । सशक्त, स्पष्ट र कार्यमुखी क्षमता विकासको रणनीतिको अभावमा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु विगतमा केन्द्रबाट संचालित भएको हुँदा स्थानीय स्तरमा त्यसप्रति अपनत्व (Ownership) को अभाव देखियो । त्यसैगरी, स्थानीय तहहरुको संस्थागत क्षमता बढ्न गएको अवस्थामा स्वमुल्यांकन कार्यविधि, २०७७ ले कल्पना गरेको पुर्ण क्षमतालाई अग्रगामी र प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ ।

१.५. अपेक्षित प्रतिफल

क्षमता विकास योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन भएपछि यस पालिकाबाट संचालन हुने सेवा प्रवाह तथा विकास व्यवस्थापनमा आधुनिक प्रशासनका नवीनतम आयाम, प्रविधि एवं प्रणालीको प्रयोग एवं अनुशरण भई नतिजामुखी प्रशासन संचालन भएको हुनेछ । यस क्षमता विकास योजनाबाट निम्न प्रतिफलको अपेक्षा गरिएको छ :

- संगठनात्मक, संरचना र संस्थागत पक्षमा देखिएको क्षमता अन्तराल पत्ता लगाई पालिकाले मानवीय संसाधन विकासको अवसर प्राप्त गर्नेछ ।
- कर्मचारीको रुची, चाहना तथा कार्यसम्पादनको स्तर एवं क्षेत्रलाई सम्बोधन गर्ने गरी क्षमता विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको आधार तयार हुनेछ ।

- मानव संसाधन विकासको प्राथमिकता निर्धारण गरी सो क्षेत्रमा उपलब्ध श्रोत विनियोजन गर्नका लागि ३ वर्षे क्षमता विकास कार्ययोजना प्रमुख आधार हुनेछ ।
- माग र आपूर्तिको आधारमा क्षमता विकास कार्ययोजनालाई वर्गिकरण गरी श्रोत साधन जुटाउन उपयुक्त अवसर प्राप्त हुनेछ ।
- मुलुकमा संघीयता कार्यान्वयनका लागि स्थानीय स्तरबाट हुने योगदान गर्न पालिका सक्षम हुनेछ ।
- पालिकाको क्षमता विकासको साथै समुदाय र सरोकारवालहरूलाई उनीहरूको कार्य सम्पादन स्तरमा समेत वृद्धि हुने अवसर प्राप्त हुनेछ ।
- पालिकाबाट तयार हुने आर्थिक तथा वित्तीय एवं भौतिक प्रतिवेदनहरू समयबद्ध रूपमा तयार एवं सार्वजनीकिकरण हुनेछन् ।

१.६. उपयुक्त विधि र प्रकृया

माडी नगरपालिका तथा सरोकारवालाहरूको सक्रिय सहभागितामा क्षमता विकास योजना तर्जुमा गरिएको छ । यो योजना तर्जुमा गर्दा स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन कार्यविधि, २०७७ आधार दस्तावेज मानिएको छ । किनभने स्थानीय तहको क्षमता स्वमुल्यांकन गर्न कार्यविधि नै तय भएको र यसले भविष्यमा नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट जाने चारै प्रकारका अनुदान प्राप्तीमा सकारात्मक भूमिका खेल्नेछ र पालिकाको आन्तरिक आय वृद्धिमा यसले कोशेढुंगाको काम गर्नेछ । प्रस्तावित यस क्षमता विकास योजना तर्जुमाको सिलसिलामा चेकलिस्ट तथा प्रश्नावली प्रयोग गरि नगरपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूसँग स्थलगत भ्रमणबाट प्रत्यक्ष भेटघाट, अन्तरक्रियाका साथै टेलिफोन, इमेल, लगायतका माध्यमबाट छलफल, परामर्श, अवलोकन जस्ता सहकार्यात्मक विधिहरू अपनाइएको थियो । यी विधिहरूबाट नगरपालिकाको वस्तुस्थिति विश्लेषण गरि पालिकाले सम्पादन गर्ने देहायका १० कार्य क्षेत्रहरूको विद्यमान क्षमता र अवस्थाको अध्ययन गरिएको थियो । यी क्षेत्रहरूमा पालिकाको क्षमताको अन्तर मिहिन ढंगबाट अध्ययन भएको छ । क्षमता अन्तर पहिल्याइएपछि क्षमता विकासका आवश्यकताहरू पहिचान गरियो । यसरी पहिचान गरिएका ती क्षमता विकासका आवश्यकतालाई समय तथा वित्तीय स्रोतबद्ध गरी कार्यान्वयन योग्य कार्यतालिका तयार गरी प्रतिवेदनमा पेश गरिएको छ । यसैको आधारमा क्षमता विकासको तीन वर्षे कार्य योजना तयार गरिएको छ ।

नगरपालिकाले सम्पादन गर्ने १० कार्य क्षेत्रहरू यसप्रकार छन् : (१) शासकीय प्रबन्ध, (२) सगठन तथा प्रशासन, (३) वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन, (४) वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापन, (५) सार्वजनिक सेवा प्रवाह, (६) न्यायिक कार्य सम्पादन, (७) भौतिक पूर्वाधार, (८) सामाजिक समावेशीकरण, (९) वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन, (१०) सहकार्य र समन्वय ।

उपरोक्त दश कार्यक्षेत्रहरूलाई व्यवस्थापकीय दृष्टिले देहायका चौविस उपक्षेत्रहरूमा वर्गिकरण गरी यिनीहरूको विषय रूपमा व्यापक विश्लेषण गरी प्रत्येक क्षमताको लेखाजोखा गरिएको छ र यसैको आधारमा क्षमता विकास योजना तर्जुमा गरिएको छ ।

उपरोक्त २४ उपक्षेत्रहरू यसप्रकार छन् : (१) योजना व्यवस्थापन, (२) सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन, (३) स्थानीय उद्यमशिलताको विकास, (४) जनशक्ति अवस्था, (५) शिक्षा व्यवस्थापन, (६) न्यायिक कार्यसम्पादन, (७) सामुदायिक परिचालन, (८) सामाजिक सुरक्षा, (९) फोहरमैला व्यवस्थापन, (१०) भवन निर्माण मापदण्ड, (११) पूर्वाधार निर्माण तथा व्यवस्थापन, (१२) उपभोक्ता समिति, (१३) बस्ती विकास, (१४) नागरिक बडापत्र तथा कार्यसंस्कृति, (१५) अधिकार प्रत्यायोजन, (१६) वातावरण व्यवस्थापन, (१७) जनस्वास्थ्य तथा अस्पताल व्यवस्थापन, (१८) सूचना प्रविधिको प्रयोग, (१९) सुशासन तथा सेवा प्रवाह, (२०) आन्तरिक आय व्यवस्थापन, (२१) शहरी विकास, (२२) बेरोजगारको व्यवस्थापन, (२३) विपद् व्यवस्थापन र (२४) विविध ।

माडी नगरपालिकाको क्षमता विकास योजनाको तर्जुमा देहायका प्रकृयाहरू पुरा गरिएको थियो ।

अ. क्षमता विकासको रणनीति तथा योजना तर्जुमा प्रक्रिया बारे छलफल :

नगरपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमाका सन्दर्भमा प्रत्यक्ष भेटघाट, टेलिफोन, इमेल, वेबसाइट, पत्राचार आदि तथ्यांक एवं सूचना संकलन गरिएको थियो । त्यसैगरी, थप सूचना तथा तथ्यांक संकलन गरी नतिजामा पुग्न स्थलगत भ्रमण समेत सम्पन्न गरिएको थियो ।

आ. नगरपालिकाको विद्यमान क्षमताको विश्लेषण :

क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्ने सन्दर्भमा संविधान, ऐन, कानून, नीति, नियम, दिग्दर्शन, परिपत्र, निर्देशिका, मापदण्ड लगायतका द्वितिय स्रोतबाट प्राप्त सामग्री अध्ययन गरियो ।

१.७. अध्ययनका सीमाहरू

- आर्थिक वर्षको अन्तिम महिना, भक्तानी हन बाँकी र कारोवार कोभिडको माहामारी, वर्षाद्को समय, अवरुद्ध यातायात सेवा लगायतका विषयहरू यो अध्ययनका सीमा हुन् ।
- कार्यशर्त अनुसार अन्तिम प्रतिवेदन पेश गर्ने अवधि तीन महिनाको रहेपनि आर्थिक वर्षको अन्त्यले गर्दा समयावधि घट्न गएको छ ।
- पालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरू तथा केही पदाधिकारीहरू सँग छलफल र अन्तरक्रियालाई मुख्य आधार मानी तयार पारिएकोले छ ।
- पालिकाको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट पेश गर्ने तथा पास गर्ने अवधि यसै असार महिनामा रहेकोले एकपटक भन्दा बढी प्रत्यक्ष रुपबाट भेटघाट तथा छलफल गर्न सकिएन ।
- यस योजना तयार भई कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पर्ने वित्तीय स्रोत साधनहरूको उपलब्धता बारे उच्च जोखिम रहेको छ ।
- यस क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने स्रोत साधन बहुपात्रबाट प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

परिच्छेद- २ सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकन

२.१. संविधान, ऐन, नीति नियम, कार्यविधि एवं कार्य विस्तृतीकरणको अध्ययन

नगरपालिकाको क्षमता विश्लेषण गर्ने सन्दर्भमा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, स्थानीय सरकार संस्थागत स्वमूल्यांकन (**LISA**), अर्थ मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएका बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन एवं कार्यसंचालन निर्देशका, २०७७, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र नियमावली, माडी नगरपालिकाको विभिन्न आर्थिक वर्षका विनियोजन तथा आर्थिक ऐनहरु, महालेखा परिक्षकको कार्यालयबाट दर्शाइएका बेरुजु एवं कैफियतहरु, बागमती प्रदेश सरकारका प्रचलित कानून एवं मापदण्डहरु, प्रदेश नीति तथा योजना आयोगका दस्तावेजहरु लगायत क्षमता विकाससँग सम्बन्धित स्वदेशी विदेशी पुस्तक एवं जर्नलहरुको अध्ययन एवं पुनरावलोकन गरियो । साथै, सूची विकास, प्रश्नावली एवं डिस्कसन नोट आदी तयार गरी इन्टरनेटको माध्यमबाट तथ्यांक एवं सूचना संकलन गरियो

२.२. वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरुको अध्ययन

नगरपालिकाको नगरसभाबाट पारित आ.व. २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट, सातौं नगरसभाबाट पारित आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट पुस्तिका अध्ययन गरियो । त्यसैगरी, पालिकाको आ.व. २०७७।७८ को बजेट तथा कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति समीक्षाको दस्तावेजको पनि अध्ययन गरियो । अध्ययनको क्रममा विविध आर्थिक वर्षका आर्थिक ऐन तथा विनियोजन ऐनहरु अध्ययन गरियो । आर्थिक कार्यविधि ऐन तर्जुमाको क्रममा रहेकोले संघीय आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन तथा नियमावली २०७६ लागु रहेको देखियो ।

परिच्छेद ३ :
क्षमता विकासको आवश्यकता पहिचान र विश्लेषण

३.१. क्षमता आवश्यकता पहिचान

क्षमता विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि आवश्यक वित्तीय तथा भौतिक श्रोत साधनको कमी स्वयंमा एक चुनौती रहेको छ । योजना विनाको कार्यान्वयन फितलो हुन्छ भने योजना बनाई सो कार्यान्वयन हुन नसक्नु पनि ठीक हुँदैन । यस पालिकाको आगामी तीन वर्षको क्षमता विकास कार्ययोजना तर्जुमा गर्दा क्षमता विकासको आवश्यकता पहिचानको पक्षलाई ध्यान दिइएको छ ।

पालिकाको यो क्षमता विकास कार्ययोजना सफल र उदाहरणीय बन्न सकोस् भन्ने अभिप्रायले पालिकाका निर्वाचित पदाधिकारी, कर्मचारी तथा अन्य सरोकारवालाहरूसंग छलफल गरी जुटन सक्ने श्रोतको अनुमान तथ्यपरख रुपमा प्रस्तुत गरिएकोले यसको अपनत्व वृद्धि हुन गई सफलताको विश्वास लिन सकिने अपेक्षा राखिएको छ ।

३.२. क्षमता विकास लेखाजोखा

नगरपालिकामा क्षमताको आवश्यकता पहिचान गर्नु अगाडि हाल विद्यमान क्षमता स्थितिको लेखाजोखा गर्नु महत्वपूर्ण देखिन्छ । यस कार्यको लागि विषय विज्ञहरुले चितवनस्थित माडी नगरपालिकाको स्थलगत अध्ययन भ्रमण गरी नगरपालिकाको मेयर, उपमेयर, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, शाखाका कर्मचारीहरु, शिक्षण पेशामा संलग्न बुद्धिजीवी वर्ग, वडाध्यक्ष, सदस्य, वडा सचिवहरूसँग प्रत्यक्ष भेटघाट र अन्तरक्रिया गरी सकेसम्म यथार्थ जानकारी तथा विवरण प्राप्त गरिएको थियो । यी माथिका आधारमा नगरपालिकाको क्षमता लेखाजोखा देहाय बमोजिम गरिएको छ :-

१. मानव संशाधन अवस्था विश्लेषण

पदीय जिम्मेवारी वा पद	सम्पादन गर्नु पर्ने प्रमुख कार्य	कार्य सम्पादनको विद्यमान अवस्था (ज्ञान, सीप, दक्षता)	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल (Gap)	कार्य सम्पादन सुधारका लागि आवश्यक क्षमता विकास कार्यक्रम (ज्ञान, सीप, दक्षता)	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
मेयर	सभाको कार्यसूची, बैठक आह्वान र निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने । स्थानीय विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाहमा नेतृत्व लिने ।	हिउँदो नगर सभामा कानुन निर्माण तथा संशोधन गर्ने व्यवस्था मिलाइएको सभा तथा कार्यपालिकाकाबाट बनेका ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्डको सार्वजनिकीकरण भएको -नगरपालिकामा १५ वटा ऐन , ५ वटा नियमावली ४ वटा निर्देशिका र २९ वटा कार्यविधि तयार भएका छन् ।	स्थानीय तहमा स्वीकृत भएका ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्डको सार्वजनिकीकरण भएको		मानव संशाधन
	कानुन निर्माण सम्बन्धी	● नगरपालिकाको सफल	● सेवा प्रवाह तथा स्थानीय	● कानुन निर्माण	मानव संशाधन

		सुसञ्चालनको लागि करिब ४० वटा ऐनलगायत निर्देशिका, नियमावली, कार्यविधिसमेत गरी ७३ वटा नमूना कानून जारी गर्नु पर्नेमा हालसम्म ऐनहरू- १५ वटा, नियमावली- ५ वटा, निर्देशिका ४-कार्यविधिहरू २९ वटा जारी भएका छन्	विकास सम्बन्धमा बाँकी कानून निर्माण नभएको <ul style="list-style-type: none"> ● कानून तर्जुमा गर्न विज्ञ जनशक्ति नभएको 	सम्बन्धी प्रशिक्षण <ul style="list-style-type: none"> ● कानून तर्जुमा विज्ञ वा परामर्शदाताको चयन 	संस्थागत
	प्रशासकीय तथा आर्थिक व्यवस्था सम्बन्धी	<ul style="list-style-type: none"> ● सुशासन सम्बन्धी प्रतिवेदन वर्षमा २ पटक सार्वजनिक गर्ने गरिएको ● वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम समयमै पेश गरेको जस्तै-आ.व. ०७७-७८ को बजेट असार १० गते पेश पारित भएको ● नगरपालिकाको आय-व्यय र चल-अचल सम्पत्तिको अनुगमन, हेरचाह एवं मर्मतसम्भार 	<ul style="list-style-type: none"> ● आन्तरिक आयको हिंसा बढ्न नसकेको ● योजना प्रगति समिक्षाको लागि स्थानीय विकास समस्या समाधान समिति गठन नभएको । ● सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धमा नगर प्रमुखबाट प्रचलित कानून बमोजिम कार्य भइरहेको 	<ul style="list-style-type: none"> -सुशासन, नेतृत्व विकासलगायत व्यवस्थापनका नविनतम् आयाम सम्बन्धी प्रशिक्षण -बजेट तर्जुमा र प्रगति समीक्षा सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम -निर्वाचत पदाधिकारीका काम, कर्तव्य, अधिकार र जिम्मेवारीसहितको कार्य विभाजन 	मानव संशाधन मानव संशाधन प्रणालीगत
उपमेयर	विभिन्न समितिको संयोजक भई काम गर्ने अनुगमन समितिको संयोजक भई काम गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ● न्यायीक समितिको संयोजक भई काम गरेको । न्यायीक समितिको प्रतिवेदन समय भित्रै पेश भएको ● गैरसरकारी संस्था र उपभोक्ता हित संरक्षण समितिको संयोजक भई 		<ul style="list-style-type: none"> ● समन्वय कार्य तथा स्रोत साधनको पहिचान सम्बन्धी कार्यक्रमको तालिम ● विकास आयोजनाको 	मानव संशाधन मानव

		<p>काम गरेको</p> <ul style="list-style-type: none"> ● राजस्व परामर्श समितिको संयोजक भइ काम गरेको ● बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजक भइ काम गरेको 		<p>अनुगमन तथा मुल्यांकन विषयक सीपमलूक कार्यक्रम ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● समन्वय तथा निर्णय प्रकृया सम्बन्धी कार्यविधि । 	<p>संशाधन</p> <p>प्रणालीगत</p>
वडा अध्यक्ष	<ul style="list-style-type: none"> ● वडा समितिको समन्वयकर्ता भई काम गर्ने ● स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन, अनुगमन र समीक्षा गर्ने ● सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ● वडाको हकमा गते र गते बैठक बस्ने गरेको ● वडा सचिवको अभावमा वडा नं. र मा स्वास्थ्यका कर्मचारीलाई वडा सचिवको जिम्मेवारी दिइएको ● नागरिक वडापत्रमा उल्लेख भए बमोजिमको सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने कार्य निरन्तर भइरहेको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● दक्ष कर्मचारीको अभावमा गुणस्तरीय कार्यमा बाधा पुगेको ● योजना कार्यान्वयन, अनुगमन र समीक्षाको कार्य दक्षतामा कमी भएको ● वडा कार्यालयहरुलाई आर्थिक अधिकार दिने सम्बन्धी कार्यविधि नभएको 	<p>–योजना कार्यान्वयनमा गुणस्तरीयता अभिवृद्धि सम्बन्धी आधारभूत तालिम</p> <p>–नागरिकसंगको सम्बन्ध व्यवस्थापनसम्बन्धी प्रबोधीकरण कार्यक्रम</p>	<p>मानव संशाधन</p> <p>मानव संशाधन</p>
कार्यपालिका सदस्य	<ul style="list-style-type: none"> ● विषयगत क्षेत्रको संयोजक रहने सम्बन्धी ● कार्यपालिकाले तोकेको कार्य सम्बन्धी 			<p>–संयोजनको अवधारणा र संयोजकको भूमिकासम्बन्धमा सीपमलूक तालिम</p>	मानव संशाधन
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	<ul style="list-style-type: none"> ● निर्णय कार्यान्वयन सम्बन्धी ● योजना, सार्वजनिक खरिद, आर्थिक प्रशासन तथा लेखा परीक्षण सम्बन्धी अनुगमन, मुल्यांकन सम्बन्धी पालिकाको (० 	<ul style="list-style-type: none"> ● सबै प्रकारका बैठकहरु समयमै बोलाइ संचालन गर्ने गरेको ● नगर सभा सम्पन्न गरेको, बजेट समयमा पेश तथा पारित गराएको, खर्च गर्ने अख्तियारी प्राप्त गरी बजेट कार्यान्वयन गरेको, आर्थिक कारोवारको अभिलेख राख्न 	<ul style="list-style-type: none"> ● आर्थिक विवरणको तयारीमा NPSAS को प्रयोग नगरेको ● आलेप तथा मलेपका बेरुजुहरु लक्ष्य निर्धारण गरी फछ्यौट नगराएको जस्तै- आ.ब. २०७५-७६ को बेरुजु रु. १० करोड २० लाख 	<p>–NPSAS सम्बन्धी सीप विकास तालिम</p> <p>–बेरुजु फछ्यौट कार्य योजना तयारी सम्बन्धी उत्प्रेरणात्मक प्रशिक्षण</p>	<p>मानव संशाधन</p> <p>मानव संशाधन</p>

	<p>and M Survey) भएको ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कर्मचारीहरुको कार्य विवरण तयार गरी लागु भएको । ● कर्मचारी क्षमता विकास सम्बन्धी तालिमहरु सञ्चालन भएको । ● नगरपालिकाको खर्च विवरण सार्वजनिकीकरण सम्बन्धमा वार्षिक रुपमा भएको । ● आर्थिक वर्ष २०७६-७७ मा सामाजिक उत्तरदायित्व, पारदर्शिता तथा सहभागिताको सम्बन्धमा उपयोग गरिएका विधिहरु 	<p>लगाएको, आन्तरिक लेखापरीक्षण, अन्तिम लेखा परीक्षण एवं बेरुजु फछ्यौट गर्ने गराएको,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यपालिकाको प्रतिनिधित्व गरी अन्तर सरकारी निकायको बैठकमा भाग लिने गरेको ● गुनासो र उजुरीसम्बन्धी विधिहरुमा गुनासो सुन्ने अधिकारीको व्यवस्था भएको , गुनासो पेटिका राखेको र इमेल लगाएत फोन बाट गुनासो फर्स्यौट गर्ने गरेको । ● -सार्वजनिक सुनुवाइ संख्या १ 	<p>८४ हजार रहेको ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कार्यक्रम वा आयोजना संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि नभएको ● खरिदको गुरुयोजना तथा योजना नबनाएको ● ठेक्का व्यवस्थापन कमजोर रहेको ● सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक परिक्षण नभएको । 	<p>–सार्वजनिक खरिद प्रक्रिया र करार व्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभूत तालिम ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक परिक्षणको ढाँचा निर्धारण 	मानव संशाधन
२. विषयगत शाखाहरु					
क) प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा	<p>१. आवधिक योजना तयार गर्ने</p> <p>२. वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्ने</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● आ.ब. ०७५।७६ मा सार्वजनिक सुनुवाइ १३ पटक भएको ● सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्भेक्षण विगत १ वर्षमा नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> ● जनशक्तिको अभाव भएको ● आवधिक योजना तयार नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> ● आवधिक योजना र मध्यमकालिन खर्च संरचना सम्बन्धी प्रशिक्षण 	मानव संशाधन

	<p>३. आयोजनाहरुको कार्यान्वयन तथा अनुगमन, मुल्यांकन गर्ने</p> <p>४. स्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारण समिति, बजेट तथा कार्यक्रम समिति,</p> <p>५. परियोजना बैंक तयार गर्ने</p> <p>६. स्रोत साधनको पहिचान एवं व्यवस्थापन गर्ने</p> <p>७. सामाजिक परिक्षण गर्ने</p> <p>८. समय समयमा O & M Survey गरी पालिकाको संगठन संरचना चुस्त दुरुस्त बनाउने</p> <p>९. कर्मचारीको कार्यविवरण तयार गर्ने</p> <p>१०. पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको आचार संहिता</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक परिक्षण हुने गरेको ● पालिकाको कूल स्वीकृत ९८ दरबन्दी मध्ये ३१ पदहरु रिक्त रहेको ● पदाधिकारीको आचार संहिता नबनेको कर्मचारीको हकमा संघीयता निजामती आचार संहिता लागु भएको ● परियोजना बैंक तयार भएको 	<ul style="list-style-type: none"> ● सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक परिक्षण निर्धारित समयमा नभएको ● पदाधिकारीको आचार संहिता नबनेको ● योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन तयार नभएको ● मध्यमकालिन खर्च संरचना तयार नभएको ● नागरिक वडापत्र वार्षिक रुपमा अद्यावधिक हुने नगरेको ● अन्तर शाखा समन्वयमा कमी ● O & M Survey नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> ● अनुगमन मुल्यांकनको सीपमुलक तालीम ● पदाधिकारीको आचार संहिताको तर्जुमा । ● करारका कर्मचारीहरुलाई व्यवस्थापकीय र कार्यालय सञ्चालन तालिम । 	<p>मानव संसाधन</p> <p>प्रणालीगत</p>
<p>ख) पुर्वाधार विकास तथा वातावरण व्यवस्थापन शाखा</p>	<p>१. शहरी विकास तथा बस्ती विकास विकास सम्बन्धी नीति तयार, कार्यान्वयन एवं अनुगमन गर्ने</p> <p>२. यातायात सम्बन्धी</p> <p>३. भवन सम्बन्धी मापदण्डको तर्जुमा, कार्यान्वयन र</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● नगर यातायात गुरुयोजना (NTMP) तयार भएको ● एकीकृत बस्ती विकास योजना तयार भएको ● विपदपूर्व तयारीको तालीम संचालन भएको ● सुरक्षित आवास व्यवस्थापनको 	<ul style="list-style-type: none"> ● नक्सा पास कार्यविधि नभएको ● सार्वजनिक नीजि साभेदारी नीति तयार नभएको ● भवन निर्माण मापदण्ड अन्तर्गत EBPS लागु नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> ● सार्वजनिक नीजि साभेदारी नीतिको तयारी ● भवन निर्माण मापदण्ड अन्तर्गत EBPS को कार्यान्वयन 	<p>संस्थागत</p> <p>प्रणालीगत</p>

	<p>नियमन</p> <p>४. राष्ट्रिय भवन संहिता बमोजिम अनुगमन र नियमन</p> <p>५. सिंचाइ तथा खानेपानी सम्बन्धी</p> <p>६. सडक तथा भोलुङ्गे पुल सम्बन्धी</p> <p>७. उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत सम्बन्धी</p>	<p>लागि ८० वटा घर निर्माण भएको ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ३० कि.मी कच्ची सडकमा स्तरीय ग्राभेल गरेको । ● खानेपानी तथा सिंचाइ व्यवस्थापनका लागि १० वटा डिप वोरिङ्ग निर्माण भएको । ● नगरका विभिन्न स्थानमा पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न १५ वटा होम स्टे निर्माण । 	<ul style="list-style-type: none"> ● बस्ती विकास कार्यविधि नभएको ● निजी जग्गाको माटो तथा अन्य खनिज पदार्थको उत्खनन, विक्रि वितरण गर्ने अनुमति सम्बन्धी कार्यविधि नभएको ● घरेलु सौर्य उर्जा प्रणाली अनुदान कार्यविधि नभएको ● यातायात तथा सवारी व्यवस्थापन कार्यविधि नभएका ● ल्याण्डफिल साइट नभएको, 	<ul style="list-style-type: none"> ● एकीकृत बस्ती विकास योजना सम्बन्धी उत्प्रेरणामुलक कार्यक्रम ● बिपदपूर्व तयारी सचेतनामुलक कार्यक्रम 	
--	---	---	--	--	--

<p>ग) स्वास्थ्य तथा सामाजिक विकास शाखा</p>	<p>१. नगर स्तरीय अस्पतालको स्थापना र संचालन २. नगर स्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाइ एवं पोषण, प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी ३. खाद्य पदार्थको गुणस्तर सम्बन्धी ४. स्वच्छ खानेपानी सम्बन्धी ५. स्वास्थ्यजन्य फोहरमैला व्यवस्थापन ६. औषधी पसल संचालन अनुमति, नियमन ७. परिवार नियोजन, मातृशिशु कल्याण, महिला तथा बालबालिका सम्बन्धी ८. सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरण सम्बन्धी ९. वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकहरुको श्रम शक्तिको लागि वित्तिय साक्षरता र सीपमुलक तालिम संचालन १०. बेरोजगारीको तथ्यांक संकलन गर्ने</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सामाजिक सुरक्षा प्रणालीमा आवद्ध लाभग्राहीहरुको तीन पुस्ते विवरण अद्यावधिक गरेको । ● ल्याव सहितको १ स्वास्थ्य चौकी रहेको ● स्थानीय स्वास्थ्य तथा सरसफाइ ऐन कार्यान्वयनमा रहेको ● मदिरा उत्पादन, विक्रि वितरण तथा नियन्त्रण सम्बन्धी ऐनको कार्यान्वयन ● सुर्तिजन्य पदार्थ नियन्त्रण र नियमन गर्ने ऐन कार्यान्वयनमा रहेको ● ५ शैयाको नगर अस्पताल निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> ● स्वास्थ्य सेवा संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि नभएको ● एम्बुलेन्स संचालन सम्बन्धी कार्यविधि नभएको ● पूनरताजगी (refreshment) कार्यक्रम नभएको ● स्वास्थ्य संस्था दर्ता, नवीकरण, स्तरोन्नति तथा थप सेवासम्बन्धी नीति तथा कार्यविधि नभएको ● अनाथ बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि नभएको ● स्वास्थ्य संस्था दर्ता एवं नियमन सम्बन्धी कार्यविधि नभएको ● फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन नभएको ● गैरसरकारी संस्थासँग साभेदारी तथा सहकार्य नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> ● सरसफाई र गुणस्तरीय कार्य सम्बन्धी चेतानमूलक अभिमुखीकरण कार्यक्रम ● स्वास्थ्य संस्था दर्ता, नवीकरण, स्तरोन्नतिको कार्यविधि ● फोहोरमैलाको नीती एवम् कार्यविधिको तर्जुमा । ● गैरसरकारी संस्थासँग साभेदारी तथा सहकार्य सम्बन्धी कार्यविधि 	<p>मानव संशाधन</p> <p>प्रणालीगत</p> <p>प्रणालीगत</p> <p>संस्थागत</p> <p>प्रणालीगत</p>
<p>घ) शिक्षा, युवा तथा खेलकूद</p>	<p>१. बालविकास, आधारभूत शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● शिक्षक दरबन्दी मर्ज तथा मिलान गरेको 	<ul style="list-style-type: none"> ● सामुदायिक विद्यालय तथा बालविकास केन्द्रहरुलाई 	<p>–अनुदान परिचालन सम्बन्धी कार्यविधिको</p>	<p>प्रणालीगत</p>

शाखा	<p>विशेष शिक्षा सम्बन्धी</p> <p>२. गुठी एवं सहकारी विद्यालय</p> <p>३. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम सम्बन्धी</p> <p>४. विद्यालयको नक्सान, स्वीकृति, अनुमति, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, विद्यालयको नामाकरण आदि</p> <p>५. विद्यालयहरुको जग्गा तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन एवं अभिलेख</p> <p>६. विद्यालय शिक्षकहरुको दरबन्दी एवं पदपूर्ति व्यवस्था</p> <p>७. शैक्षिक पुर्वाधार निर्माण तथा व्यवस्थापन</p> <p>८. आधारभूत तहको परिक्षा संचालन</p> <p>९. पुस्तकालय तथा वाचनालय</p> <p>१०. अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलाप</p> <p>११. शैक्षिक गुणस्तरको अभिवृद्धि तथा पाठ्य</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावक संघ र बाल क्लबको क्षमता अभिवृद्धि गर्नको लागि रु. १६ लाख ७५ हजार बजेट व्यवस्थापन गरेको ● ३ वटा नमुना विद्यालय घोषणा गरेको ● सामुदायिक विद्यालयको संख्या ३२ र निजी विद्यालयको संख्या ६ रहेको । ● नगर क्षेत्रका ११ वटा विद्यालयको भौतिक पुर्वाधार कार्य सम्पन्न भएको । ● सामुदायिक विद्यालयको संचालन, व्यवस्थापन र नियमन हुने । ● नगरपालिकामा उच्च शिक्षाको शिक्षण संस्था १ वटा रहेको ● स्थानीय शिक्षा ऐन, २०७४ तथा नियमावली भएको ● सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक दरबन्दी मिलान गरेको ● विद्यालयमा अनुदान तथा बजेटको लेखा , अनुशासन, अनुगमन र नियमन गर्ने गरेको 	<p>प्रदान गरिने अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि नभएको</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नगर खेलकूद विकास समिति संचालन सम्बन्धी कार्यविधि नभएको ● शिक्षा विकास कोष सम्बन्धी व्यवस्था भएको । ● १ पुस्तकालये स्थापना गरी कार्य संचालन भएको । ● नगरपालिकामा विद्यमान जनशक्तिबाट विद्यालयहरुको अनुगमन गर्न कठिन भएको । ● सामुदायिक विद्यालयमा ५५ जना शिक्षक दरबन्दी नपुगेको । ● शिक्षक तथा कर्मचारीको पेशागत क्षमता विकास हुने गरेको । ● विद्यालयहरुको अनुगमन गर्न जनशक्तिको कमी । 	<p>तयारी</p> <p>–नमुना विद्यालयको अनुगमनसम्बन्धी क्षमता विकास</p> <p>– अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको संचालन सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम</p> <p>–प्रविधिक विषयक शिक्षणसम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम</p> <p>–प्रधानाध्यापक हरुका लागि नेतृत्व विकास, सार्वजनिक खरिद एवम् लेखापालन सम्बन्धी प्रशिक्षण</p> <p>–विद्यालयका कर्मचारीहरुका लागि सार्वजनिक खरिद एवम् लेखापालन सम्बन्धी सीपमूलक तालीम ।</p>	<p>मानव संशाधन</p> <p>मानव संशाधन</p> <p>संस्थागत</p> <p>मानव संशाधन</p> <p>मानव संशाधन</p>
------	---	--	---	--	---

	सामग्रीको वितरण १२. नगर स्तरीय खेलकूद तथा खेलकूद समिति				
ड) आर्थिक प्रशासन शाखा	१. आय व्ययको सार्वजनिकीकरण गर्ने २. एकीकृत सम्पत्तिको व्यवस्थापन ३. अन्तिम लेखा परीक्षणको प्रतिवेदन ४. एकीकृत आर्थिक विवरणको तयारी	<ul style="list-style-type: none"> मासिक रुपमा आय व्ययको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको एकीकृत सम्पत्ति विवरणको लागि सफ्टवेयर तयार भएको मासिक प्रतिवेदन तथा सूचनाहरु वेभसाइट मार्फत सार्वजनिक गर्ने गरेको 	<ul style="list-style-type: none"> बेरुजु फछ्यौट एवं फरफारक सन्तोषजनक नभएको आर्थिक विवरणको तयारीमा NPSAS को प्रयोग नगरेको 	<ul style="list-style-type: none"> बेरुजु फछ्यौट कार्य योजना तथा तालिकाबद्ध कार्यको तर्जुमा लेखा समिति कार्य सञ्चालन नियमावलीको तर्जुमा 	प्रणालीगत प्रणालीगत
च) कृषि/ पुश विकास शाखा	१. कृषि सेवा सम्बन्धी २. पशु सेवा सम्बन्धी ३. बीउ विजन, मलखाद, रसायन तथा औषधीको आपूर्ति र नियमन ४. कृषकहरुको क्षमता अभिवृद्धि ५. कृषि सम्बन्धी प्रविधिको संरक्षण र हस्तान्तरण ६. प्रांगारिक खेती तथा मलको प्रवर्द्धन एवं प्रचारप्रसार	<ul style="list-style-type: none"> भवन निर्माण मापदण्ड भएको औद्योगिक ग्राम निर्माणाधीन रहेको उद्यम विकास समिति एक वटा गठन भएको टोल विकास संस्था संचालन कार्यविधि, २०७४ लागु भएको २ जना उद्यमविकास सहजकर्ता नियुक्त गरिएको ६० जनालाई सिलाइ कटाइ तालिम दिएको 	<ul style="list-style-type: none"> कृषि कार्यक्रम संचालन तथा अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि नभएको पशु स्वास्थ्य संचालन कार्यविधि नभएको बीउ विजन, मलखाद, रसायन तथा औषधी र नियमन सम्बन्धी कार्यविधि नभएको 'एक वडा एक उत्पादन'को कार्यक्रमको अवधारणा वडागत रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याइएको छैन । 	<ul style="list-style-type: none"> प्रांगारिक खेती तथा मल बनाउने सम्बन्धी सीपमुलक तालिम बीउ विजन, मलखाद तथा औषधीसम्बन्धी नियमन कार्यविधिको तर्जुमा कृषकहरुका लागि उन्नत प्रविधि सम्बन्धी तालिम । 	मानव संसाधन प्रणालीगत

छ) आन्तरिक लेखा परीक्षण ईकाई	<ol style="list-style-type: none"> नगरपालिकाको आर्थिक कारोवारको आन्तरिक लेखा परीक्षण गर्ने अन्तिम लेखा परीक्षणको लागि नगरपालिकाको लेखा श्रेस्तालाई दुरुस्त तथा तयारी हालतमा राख्न लगाउने 	<ul style="list-style-type: none"> आन्तरिक लेखा परीक्षणको लागि छुट्टै कर्मचारी व्यवस्था भएको 	<ul style="list-style-type: none"> आन्तरिक लेखा परीक्षण दिग्दर्शन नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> आन्तरिक लेखा परीक्षण दिग्दर्शनको तयारी आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्बन्धित कर्मचारीहरुको पेशागत विकास कार्यक्रम 	<p>प्रणालीगत</p> <p>मानव संसाधन</p>
अन्य कार्य					
स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन	<ul style="list-style-type: none"> सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको संचालन सार्वजनिक सम्पत्तिको अद्यावधिक अभिलेखमा नवीनतम सूचना प्रविधिको उपयोग गर्ने व्यक्तिगत घटना (जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद, बसाइसराइ दर्ता र पारिवारिक लगत) को अभिलेख तथा पञ्जिकरण व्यवस्थापन 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय अभिलेखको लागि नीति र मापदण्डको तर्जुमा गरी सूचना केन्द्र नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय अभिलेखको लागि नीति र मापदण्ड नभएको नवीनतम प्रविधिको आधारमा सम्पन्न योजना तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको ढाँचागत रूपमा अभिलेख नभएको 	स्थानीय अभिलेखको लागि नीति र मापदण्डको तर्जुमा	प्रणालीगत
बेरोजगारको तथ्यांक संकलन	<ul style="list-style-type: none"> बेरोजगार, श्रमिक, दक्ष जनशक्तिको तथ्यांक 	बेरोजगारको संख्या २५८	<ul style="list-style-type: none"> बेरोजगार, श्रमिक, दक्ष जनशक्तिको तथ्यांक 	<ul style="list-style-type: none"> बेरोजगार, श्रमिक आदिको तथ्यांक 	संस्थागत

	<p>संकलन र रोजगार सूचना केन्द्रको संचालन</p> <ul style="list-style-type: none"> वैदेशिक रोजगारका लागि सूचना, वित्तिय साक्षरता, सीपमुलक तालिमको संचालन 		<p>संकलनका साथै रोजगार सूचना केन्द्रको संचालन नभएको</p> <ul style="list-style-type: none"> रोजगारीबाट फर्किएकाको ज्ञान, सीप र उच्चमशिलताको उपयोगगर्ने कार्यविधि नभएको 	<p>संकलनका साथै रोजगार सूचना केन्द्रको संचालन</p> <ul style="list-style-type: none"> रोजगारीबाट फर्किएकाको ज्ञान, सीप र उच्चमशिलताको उपयोग सम्बन्धी कार्यविधि 	प्रणालीगत
जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति र अशक्तहरुको व्यवस्थापन	<ul style="list-style-type: none"> जेष्ठ नागरिकलगायतका लागि सेवा र आश्रय केन्द्रको संचालन र व्यवस्थापन गर्ने अनाथ, असहायलगायतका लागि पुनस्थापना केन्द्र संचालन र व्यवस्थापन गर्ने 		<ul style="list-style-type: none"> सडकबालबालिका लगायतका लागि पुनस्थापना केन्द्र संचालन नभएको जेष्ठ नागरिकलगायतको लागि आश्रय केन्द्र स्थापना गरी व्यवस्थापन नभएको जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण कार्यविधि नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> जेष्ठ नागरिक लगायतको लागि आश्रय केन्द्रको स्थापना जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण सम्बन्धी कार्यविधि 	संस्थागत प्रणालीगत
नगर प्रहरी	<ul style="list-style-type: none"> नगर प्रहरी सम्बन्धी नीति तथा कानुन, सरकारी जग्गा, भवन, सम्पदा आदिको संरक्षण र सुरक्षा विपद् व्यवस्थापन गर्ने 	नगर प्रहरी संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी नियमावली २०७५ जारी भएको	<ul style="list-style-type: none"> सवारी साधन संचालन कार्यविधिको व्यवस्था नभएको यन्त्र उपकरण र संचार सेटको व्यवस्था नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> सवारी साधनको व्यवस्थापन कार्यविधि नगर प्रहरी कक्षको व्यवस्था 	प्रणालीगत संस्थागत
सहकारी संस्था	<ul style="list-style-type: none"> सहकारी संस्थाको नीति, 	<ul style="list-style-type: none"> सहकारी संस्था संचालन र प्रवर्द्धन गर्न २०७४ सालमा ऐन बनेको 	<ul style="list-style-type: none"> सहकारी संस्थाको अभिलेखन, प्रतिवेदन तथा 	<ul style="list-style-type: none"> सहकारी संचालन कार्यविधिको तयारी 	प्रणालीगत

	<p>कानून, मापदण्ड एवं नियमन</p> <ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि गराउने 	<ul style="list-style-type: none"> सहकारी संस्था सम्बन्धी काम गर्न कर्मचारीको व्यवस्था भएको 	<p>अनुगमनको स्पष्ट व्यवस्था नभएको</p>	<ul style="list-style-type: none"> वित्तीय साक्षरता तथा सहकारी सचेतना सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम । 	<p>मानव संशाधन</p>
--	---	--	---------------------------------------	--	--------------------

२. संस्थागत विश्लेषण

२.१. संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकनको आधारमा

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
१. शासकीय प्रबन्ध	९	७			
१.१.१. सभाको संचालन प्रकृया	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
१.१.२. कार्यपालिकाको निर्णय प्रकृया	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
१.१.३. सभा/कार्यपालिकाकाले बनाएका स्थानीय कानून (ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड) तथा निर्णयहरूको सार्वजनिकीकरण	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
१.२.१. सभा र कार्यपालिकाका समिति/उपसमिति संचालन सम्बन्धी कार्यविधि	१	०.५	स्थानीय शासन संचालन ऐनमा व्यवस्था भएका यस कार्यपालिकाका सबै समिति उपसमितिहरूको बैठक र सभा संचालन सम्बन्धी कार्यविधि निर्माण भइ नसकेको	विभिन्न समितिहरूको बैठक र सभा संचालन सम्बन्धी कार्यविधिको तर्जुमा	प्रणालीगत
१.२.२. कार्यपालिकाको बैठक संचालन (बैठक बोलाउने, मिति स्थान तोक्ने, कार्य सूची	१	१	अन्तराल नदेखिएको		

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
उपलब्ध गराउने, गणपुरक संख्या, निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर, निर्णयमा असहमति आदि)					
१.२.३. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली	१	०	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीका कार्यविधि तयार नभएको	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको तर्जुमा	प्रणालीगत
१.२.४ स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूको सम्पत्ति विवरण	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
१.३.१ मूल्याङ्कन अवधिमा बसेको कार्यपालिकाको बैठक संख्या	१	०.५	महिनामा कम्तीमा १ पटक बैठक बसी पूर्व निर्णयहरूको कार्यान्वयन अवस्था बारेमा समीक्षा गर्ने नगरिएको	बैठकमा भएको निर्णयको कार्यान्वयन समीक्षाको पद्धति विकास	संस्थागत
१.३.२ लेखा प्रणालीमा SUTRA को प्रयोग	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
२. संगठन तथा प्रशासन	८	२.५			
२.१.१ गाउँ/नगरपालिकाको क्षमता विकास	१	०	क्षमता विकास योजना नभएको	क्षमता विकास योजना तर्जुमा सम्बन्धी प्रबोधीकरण कार्यक्रम	संस्थागत
२.१.२ प्रतिवेदन तथा विवरण प्रेषण	१	०	संघ र प्रदेशलाई पठाउनु पर्ने विवरणहरू तोकिएको समयमा नपठाइएको, कार्यालयको वेबसाइटमा ती विवरणहरू नराखिएको	आबधिक रुपमा प्रतिवेदन तथा विवरण प्रेषण कार्यसम्बन्धी सीपमुलक प्रशिक्षण	संस्थागत
२.२.१ विषयगत विभाग/महाशाखा शाखा/ उपशाखा/एकाइहरू एवं जनशक्तिको काम, कर्तव्य, अधिकार र जिम्मेवारीको कार्य विवरण	१	०.५	कार्यपालिकाको सबै जनशक्तिको कार्यविवरण तयार नभएको र त्यस्ता विवरणहरू वेबसाइटमा पनि नराखिएको	कर्मचारीको काम, कर्तव्य, अधिकार र जिम्मेवारीसहित कार्य विवरणको तर्जुमा	मानव संसाधन

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
				सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि	
२.२.२. स्थायी पदपूर्ति नगर्ने भनिएका पदहरूमा करारबाट मात्र पदपूर्ति	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
२.२.३. कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन सम्भौता	१	०	नगरपालिका प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबीच कार्य सम्पादन सम्भौता नभएको	कार्यसम्पादन सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	प्रणालीगत
२.३.१. जनशक्ति क्षमता विकासमा लगानी	१	०	कूल चालू खर्चको १.५ प्रतिशतभन्दा बढी जनशक्ति क्षमता विकासमा खर्च नभएको	जनशक्ति विकासमा लगानी सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	संस्थागत
२.३.२ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको उपस्थिति दिन	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
२.३.३. क्षमता विकास कार्यक्रममा पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको सहभागिता	१	०	समग्र पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास कार्यक्रममा सहभागिता नभएको	क्षमता विकास योजनामा पदाधिकारी तथा कर्मचारी सहभागिताको महत्व सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	संस्थागत
३. वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन	११	५.५			
३.१.१. वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम र आवधिक योजना तर्जुमा	१	०	एकीकृत भूउपयोग योजना, यातायात गुरुयोजना, वातावरण व्यवस्थापन योजना समेत समावेश भएको GIS मा आधारित क्षेत्रगत योजना (Spatial Plan) मा आधारित आवधिक विकास योजना नबनेको साथै मध्यमकालिन खर्च संरचना सहितको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम	आवधिक योजना, बजेट तर्जुमा र मध्यमकालीन खर्च संरचना सम्बन्धी प्रशिक्षण	मानव संशाधन

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
			तर्जुमा नभएको		
३.१.२. बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा र पारित गर्ने कार्यमा सम्बद्ध समिति र समन्वय	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
३.२.१. दिगो विकासका लक्ष्यहरुको स्थानीयकरण	१	०	दिगो विकासका लक्ष्यहरु स्थानीयकरण गर्न नीति तथा कार्ययोजना नभएको तथा वार्षिक योजनामा समावेश नभएको	दिगो विकासका लक्ष्यहरु स्थानीयकरणका लागि नीति, कार्ययोजना र प्रतिवेदन सम्बन्धी तालीम	मानव संशाधन
३.२.२. विषयक्षेत्रगत रुपमा बजेट सिलिङ्ग निर्धारण	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
३.२.३. बजेट प्रस्तुती तथा स्वीकृति	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
३.२.४. गैरसरकारी संघ संस्थाहरुले गाउँ/नगरसभाबाट पारित गरी योजना कार्यान्वयन	१	०	सबै गैससका कार्यक्रमहरु नगरपालिकाको वार्षिक योजना कार्यक्रममा समावेश भई कार्यान्वयनमा नआएको	गैसस कार्यक्रमलाई पालिकाको वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गर्न अभिमुखीकरण कार्यक्रम	संस्थागत
३.३.१. कूल वार्षिक बजेटमा आन्तरिक आयको हिस्सा	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
३.३.२. पाँच लाखभन्दा कम लागतका योजनाले कूल पूँजीगत बजेटको ओगटेको हिस्सा	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
३.३.३. वार्षिक आन्तरिक आय वृद्धि गत वर्षको तुलनामा	१		अन्तराल नदेखिएको		
३.३.४. गैसस मार्फत योजना कार्यान्वयन	१	०	गैससको नगद लागत साभेदारी ३० प्रतिशत	गैससको नगद लागत	

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
गरेको अवस्थामा गै.स.स. को नगद लागत साभेदारी			नपुगेको	साभेदारी कार्यक्रममा थपवृद्धि सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	
३.३.५. समपुरक अनुदानबाट संचालन हुने आयोजनाहरुमा लागत साभेदारीका लागि विनियोजित बजेट	१	०.५	कार्यविधि तयार भएपनि कार्यविधि अनुसार लागत साभेदारी नभएको	नगद लागत साभेदारी कार्यविधिको कार्यान्वयन	
४. वित्तिय एवं आर्थिक व्यवस्थापन	११	६.२५			
४.१.१ आन्तरिक स्रोत	१	०.७५	आन्तरिक स्रोततर्फ कर र दायरा सम्बन्धमा अध्ययन भएपनि सो को सुझाव पुर्ण रुपमा कार्यान्वयन भई आन्तरिक आय वृद्धि नभएको	आन्तरिक आयमा वृद्धिका लागि सुझावको कार्यान्वयन क्षमता विकास	
४.१.२. वित्तिय अनुशासन	१	०	अन्तिम लेखापरीक्षणले औल्याएको बेरुजु कूल खर्चको १ प्रतिशतभन्दा बढी हुने गरेको	वित्तीय अनुशासन कायमका लागि ज्ञान तथा सीपमुलक प्रशिक्षण	
४.२.१ आय व्ययको वर्गिकरण तथा लेखांकनका लागि नेपाल सरकारद्वारा निर्धारित पद्धति र ढाँचाको प्रयोग	१	०	पद्धति र ढाँचा पुर्ण रुपमा प्रयोग नभएको	लेखापालनका निर्धारित पद्धति र ढाँचाको प्रयोग सम्बन्धी सीपमुलक क्षमता विकास कार्यक्रम	
४.२.२. आय र व्ययको विवरण सार्वजनिकीकरण	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
४.२.३. प्रचलित कानुन अनुसार खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयारी र कार्यान्वयन	१	०	खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार भई पुर्ण रुपमा कार्यान्वयनमा नआएको	खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनसम्बन्धी सीपमुलक	

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
				तालीम	
४.२.४. वार्षिक बजेट कार्यान्वयनको प्रगति समिक्षा	१	०.५	गत आ.व. को वार्षिक बजेट कार्यान्वयनको प्रगति समिक्षा चालु आ.व. को पहिलो चौमासिक भित्र सम्पन्न गरि समिक्षा प्रतिवेदन सार्वजनिक नगरेको	प्रगति समीक्षा गर्ने पद्धतिसम्बन्धी प्रशिक्षण	
४.३.१. रकमान्तर	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
४.३.२. प्रशासनिक खर्च	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
४.३.३. पूँजीगत खर्च	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
४.३.४. राजस्व संकलन	१	०	राजस्व संकलन अनुमानको ९० प्रतिशतभन्दा बढी नभएको	राजस्वको लक्षित रकमको संकलनमा प्रोत्साहनमुलक प्रशिक्षण	मानव संशाधन
४.३.५. खर्च गर्ने अख्तियारी	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
५. सेवा प्रवाह	१६	९			
५.१.१. सेवा प्रवाह	१	०	नागरिकलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने सेवाका सम्बन्धमा कार्यपालिकामा छलफल भई निर्णय हुनु पर्ने र त्यस्ता निर्णयहरु पुर्ण रुपमा कार्यान्वयन भएको नपाइएको	सेवा प्रवाहसम्बन्धमा कार्यपालिकामा भएका निर्णयको कार्यान्वयनमा प्राथमिकतासम्बन्धी चेतना जागरण कार्यक्रम	
५.१.२. वडाले उपलब्ध गराउने सेवा	१	०.५	वडाले उपलब्ध गराउने सेवा प्रदान गर्न सबै वडामा आफ्नै भवन नभएको	भवन निर्माणतर्फ स्रोत साधनको व्यवस्थागर्न वित्तीय योजनाको तर्जुमा	

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
५.१.३. सेवा प्रतिको सन्तुष्टि	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
५.२.१. सेवा प्रवाहमा प्रविधिमा आधारित टोकन, अनलाइन रजिष्ट्रेशन वा कम्प्युटर विलिड प्रविधिको प्रयोग	१	०.५	सेवा प्रवाहमा टोकन, अनलाइन रजिष्ट्रेशन प्रणालीहरु प्रयोग नभएको	टोकन प्रणाली तथा अनलाइन रजिष्ट्रेशन कार्यान्वयन पद्धति तर्जुमा सूचना प्रविधिमा आधारित सेवा प्रवाह सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	प्रणालीगत
५.२.२. सेवा प्रवाहको मापदण्ड (SOP)	१	०	सेवा प्रवाहको मापदण्ड तयार नभएको	विज्ञको सेवा मार्फत SOP तयारी	प्रणालीगत
५.२.३. बैकिङ प्रणालीबाट भुक्तानी	१	०.५	सबै भुक्तानीहरु बैकिङ प्रणालीद्वारा नभएको, E-payment लागु नभएको		
५.२.४. वडामा सेवा प्रवाहको वैकल्पिक व्यवस्था	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
५.३.१. गुनासो फछ्योट	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
५.३.२. सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंक खाता मार्फत भुक्तानी	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
५.३.३. जन्मेको मितिले ३५ दिनभित्र भएको कूल जन्म दर्ता संख्या	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
५.३.४. सार्वजनिक सुनुवाई	१	०	चौमासिकमा कम्तीमा १ पटक पनि सार्वजनिक सुनुवाई नभएको	चौमासिकगत सार्वजनिक सुनुवाईमा नियमितता सम्बन्धी कार्यविधि	प्रणालीगत
५.३.५. सेवा प्रवाहमा घुम्ती सेवाको प्रयोग	१	०	पालिकाको सबै वडामा घुम्ती सेवाहरु संचालन	घुम्ती सेवा उपलब्ध गराउने	मानव संशाधन

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
			गर्ने नगरेको	विधि र पद्धतिसम्बन्धी प्रशिक्षण	
५.३.६. शिक्षामा सबै बालबालिकाको पहुँच	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
५.३.७. स्वास्थ्य सेवामा नागरिकको पहुँच	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
५.३.८. कृषि र पशु सेवा	१	०.५	स्थापना भएका सबै कृषि तथा पशु सेवा केन्द्रहरूमा जनशक्ति तथा सेवाग्राहीबाट भएका माग अनुसारको सेवा र प्रविधि उपलब्ध नभएको	<ul style="list-style-type: none"> जनशक्ति आपूर्तिको व्यवस्थापन उपकरण र प्रविधिको उपलब्धता 	संस्थागत मानव संशाधन
५.३.९. स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धन र बजारीकरण	१	०	स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धन र बजारीकरणका लागि नीतिगत एवं कार्यक्रमगत व्यवस्था नभएका	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय उत्पादनको नीति तथा मापदण्ड तर्जुमा सम्बन्धी अभिमखीकरण कार्यक्रम बजारीकरणको व्यवस्थापन 	प्रणालीगत
६. न्यायिक कार्य सम्पादन	७	५			
६.१.१. न्याय सम्पादन	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
६.२.१. मेलमिलापकर्ताको व्यवस्थापन	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
६.२.२. न्याय समितिको प्रकृया	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
६.२.३. न्यायिक समितिको प्रतिवेदन प्रणाली	१	०	न्यायिक समितिको प्रतिवेदन सभामा पेश भइ छलफल हुने नगरेको	न्यायीक समितिको प्रतिवेदन सभामा पेश हुने परिपाटीको तर्जुमा	प्रणालीगत

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
६.३.१. उजूरी फछ्यौट	१	०.५	अन्तराल नदेखिएको		
६.३.२. न्यायिक समितिको निर्णय उपर पुनरावेदन	१	०.५	अन्तराल नदेखिएको		
६.३.३. मेलमिलाप केन्द्र गठन	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
७. भौतिक पूर्वाधार	१३	४.५			
७.१.१. सडक यातायात गुरुयोजना अनुसार सडक पूर्वाधार निर्माण	१	०	<ul style="list-style-type: none"> ● सडक यातायात गुरुयोजना भए पनि सो अनुसार सडक निर्माण भएको नदेखिएको ● सडक यातायात गुरुयोजनाले तोकेका सडकको लम्बाइ लगायतका क्षेत्राधिकार अनुसार नक्सा पास हुने नगरेको ● गुरुयोजना अनुसार वार्षिक लक्ष्यको ८० प्रतिशत प्रगति भएको नदेखिएको 	सडक यातायात गुरुयोजना मुताबिक सडक पूर्वाधार निर्माणसम्बन्धी जनशक्तिको क्षमता विकास कार्यक्रम	संस्थागत
७.१.२. जोखिम संवेदनशिल भूउपयोग योजना	१	०	जोखिम संवेदनशिल भूउपयोग योजना तयार भई कार्यान्वयनमा आए पनि कम्तीमा १ वर्षमा एउटा जग्गा एकीकरण, जग्गा विकास वा बस्ती विकास वा सम्पदा संरक्षण योजना कार्यान्वयनमा नआएको	<ul style="list-style-type: none"> ● संवेदनशिल भूउपयोग योजनाको तयारी ● वार्षिक रुपमा जग्गा एकीकरण कार्यक्रमको संचालन 	संस्थागत संस्थागत
७.१.३. भौतिक पूर्वाधार विकासमा सार्वजनिक-निजी साभेदारी नीति	१	०	सार्वजनिक-निजी साभेदारी नीति तथा ऐन तर्जुमा एवं संचालन नभएको	सार्वजनिक-निजी साभेदारी नीति एवं ऐनको तर्जुमा	संस्थागत
७.२.१. बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री पूर्वाधार	१	०	<ul style="list-style-type: none"> ● बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नीति एवं पूर्वाधार नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> ● बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नीतिको तयारी 	संस्थागत

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
			<ul style="list-style-type: none"> बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री वडा तथा नपा घोषणा नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नगरपालिका घोषणासम्बन्धी जनचेतना जागरण अभिमुखीकरण कार्यक्रम 	मानव संसाधन
७.२.२. निर्मित पूर्वाधारको उपयोग र दिगो व्यवस्थापन	१	०	पूर्वाधारहरूको मर्मत संभारको लागि कोष स्थापना नभएको र सो मा लाभग्राहीको योगदान पनि नदेखिएको	मर्मत संभार कोष स्थापना र संचालन कार्यविधिको तर्जुमासम्बन्धी कार्यशाला	संस्थागत
७.२.३. योजनाको वातावरणीय अध्ययन-संक्षिप्त, प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (IEE) र वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA)	१	०	सबै आयोजनाहरूमा संक्षिप्त एवं प्रारम्भिक IEE र EIA गर्ने नगरिएको	प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (IEE) र वातावरणीय प्रभावको लेखाजोखा (EIA) सम्बन्धी गोष्ठी	मानव संसाधन
७.२.४. राष्ट्रिय भवनसंहिता र मापदण्ड	१	०.५	राष्ट्रिय भवनसंहिता र स्थानीय भवन मापदण्डको पूर्ण रुपमा पालना नभएको	राष्ट्रिय भवनसंहिता र स्थानीय भवन मापदण्डको पूर्ण पालना सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रम	मानव संसाधन
७.३.१. सडकको विस्तार	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
७.३.२. सडकको स्तर उन्नति	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
७.३.३. खानेपानी सेवा विस्तार	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
७.३.४. वार्षिक योजनाको कार्यान्वयन स्थिति	१	१	अन्तराल नदेखिएको		

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
७.३.५. फोहरमैला व्यवस्थापन	१	०	नीतिगत व्यवस्था भएपनि फोहर बिसर्जन केन्द्र बनाई एकीकृत फोहरमैलाको व्यवस्थापन गर्ने गरेको नदेखिएको	<ul style="list-style-type: none"> फोहर बिसर्जन स्थलको निर्माण फोहरमैला व्यवस्थापनको नीति एव कार्यविधिको तर्जुमा 	संस्थागत प्रणालीगत
७.३.६. औद्योगिक पूर्वाधार	१	०	औद्योगिक ग्राम निर्माण नै नभएको	औद्योगिक ग्राम निर्माण	संस्थागत
८. सामाजिक समावेशीकरण	१०	५.५			
८.१.१. सामाजिक विभेदको न्यूनीकरण	१	०.५	<ul style="list-style-type: none"> छुवाछुत, सामाजिक कुरिती, अन्धविश्वास, लैंगिक विभेद र हिंसाका घटनाहरूसँग सम्बन्धित उजुरी नआएको सामाजिक सहिष्णुता र सौहार्द्रतासहितको समतामुलक समाजको आधार तयार हुन बाँकी सामाजिक समावेशीकरण नीति तथा कार्यक्रम तयार नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> सामाजिक कुरिती, कुप्रथा, अन्धविश्वास विरुद्ध जनचेतना सम्बन्धी अभिमुखीकरण सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमा 	प्रणालीगत मानव संशाधन प्रणालीगत
८.१.२. समानुपातिक सहभागिता	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
८.२.१. सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	१	०	यस अन्तर्गत बालबालिका पुर्नस्थापना केन्द्र, जेष्ठ नागरिक आश्रय केन्द्र, अशक्त स्याहार केन्द्र आदीको स्थापना र संचालनका लागि नीति कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने, सो अनुसार त्यस्ता केन्द्रहरु स्थापना भइ नियमित रुपमा संचालन नभएको र सेवाग्राहीलाई सो को सहज पहुँच नभएको	आश्रय तथा स्याहार केन्द्र संचालन नीति तर्जुमा	संस्थागत

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
८.२.२. घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि बहस, पैरवी तथा चेतनामूलक अभियान	१	०	टोल विकास संस्थालाई परिचालन गरी घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि बहस पैरवी तथा अभियान संचालन सम्बन्धी कार्यक्रम नगरेको	घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि बहस, पैरवी तथा चेतनामूलक अभियान	मानव संशाधन
८.२.३. बालश्रम, बाल विवाह, बहुविवाह, दाइजो/दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथासँग सम्बन्धि कार्यहरु	१	०	अन्धविश्वास, कुरिती, कुप्रथा विरुद्ध जनचेतना तथा क्रियाकलापहरु संचालन नभएको	अन्धविश्वास, कुरिती, कुप्रथा विरुद्ध जनचेतना अभियान	मानव संशाधन
८.२.४. लैंगिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण (GESI Audit)	१	०	GESI Audit नभएको, सो गर्ने कार्यक्रम पनि नरहेको	लैंगिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण (जेसी अडिट) प्रकृयाको तर्जुमा सम्बन्धी कार्यशाला	मानव संशाधन
८.३.१. महिला विरुद्ध हुने घरेलु हिंसाको घटनामा कमी	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
८.३.२. बालश्रम, बालविवाह, बहुविवाह, दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथा रोकथामका लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रम लगानी	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
८.३.३. महिला/दलित/अपांगता भएका व्यक्ति संयोजक/अध्यक्ष भएको उपभोक्ता समितिहरुको संख्या	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
८.३.४. आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा पछि परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपांगता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक,	१	१	अन्तराल नदेखिएको		

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
सीमान्तकृत समुदायको सामाजिक र आर्थिक उत्थानमा गरिने लगानी					
९. वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन	९	५.५			
९.१.१. विपद् व्यवस्थापन	१	०.५	विपद् व्यवस्थापनका लागि योजना, नीतिगत व्यवस्था आदि नभएको । केवल राहत वितरण भएको	विपद् व्यवस्थापनसम्बन्धी स्थानीय ऐन, रणनीति, कार्ययोजना तयार तयारी सम्बन्धी गोष्ठी	प्रणालीगत
९.२.१. वातावरणीय प्रदूषण नियन्त्रण (जल, भूमि, ध्वनी, वायु र खाद्य)	१	०	वातावरणीय प्रदूषण नियन्त्रण कार्यक्रम संचालन भए पनि वायु प्रदूषणको स्तर राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप नभएको	वायु प्रदूषणको स्तरको राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूपसम्बन्धमा अनुगमन कार्यक्रम	संस्थागत
९.२.२. वातावरणमैत्री पूर्वाधार	१	०	वातावरणमैत्री पूर्वाधारको लागि ऐन, नीति तथा वातावरणमैत्री स्थानीय शासनका पूर्वाधार तयार नभएको	निर्माण कार्यमा वातावरणमैत्री पूर्वाधारको पालनामा उत्प्रेरणात्मक तालिम	मानव संशाधन
९.२.३. विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान र नक्सांकन	१	०.५	विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान र नक्सांकन सम्म भएको तर सो अनुसार योजना तर्जुमा भई वार्षिक कार्यक्रममा रहने नगरेको	विपद् जोखिम कार्ययोजनाको तयारी	प्रणालीगत
९.३.१. वातावरणीय क्षेत्र प्रबर्द्धनमा बजेट विनियोजन	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
९.३.२. वातावरण संरक्षणमा टोल विकास संस्था, नागरिक तथा निजी क्षेत्र र गै.स.स.को सहभागिता	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
९.३.३. स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषमा	१	१	अन्तराल नदेखिएको		

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
बजेट विनियोजन र खर्च (वार्षिक रूपमा)					
९.३.४. टोल विकास संस्था गठन तथा संचालन	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
९.३.५. एम्बुलेन्स, अग्नी नियन्त्रण जस्ता आकस्मिक सेवाहरुको उपलब्धता	१	०.५	एम्बुलेन्स भएको, दमकल नभएको	एम्बुलेन्स, दमकल जस्ता आकस्मिक सेवाहरुको पहुँच बढाउने सचेतनामुलक कार्यक्रम	प्रणालीगत
१०. सहकार्य र समन्वय	६	०			
१०.१.१. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सहकार्य र समन्वय	१	०	सहकार्य र समन्वय सम्बन्धमा संघ र प्रदेशसँग नीतिगत एवं कार्यगत समन्वय गरेर मात्र आफ्ना नीति तथा कार्यक्रम तय गर्ने पद्धति नदेखिएको	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सहकार्य र समन्वयका लागि कार्यविधिको तयारी	प्रणालीगत
१०.१.२. अन्तर स्थानीय तह सहकार्य र समन्वय (प्राकृतिक श्रोतको संरक्षण र उपयोग, पूर्वाधार निर्माण, वातावरण संरक्षण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन, आपतकालीन सेवा व्यवस्थापन, राजस्व संकलन आदी)	१	०	हरेक वर्ष कम्तीमा एक क्षेत्रमा सहलगानीका कार्यक्रम संचालन हुनुपर्नेमा सो नभएको	विभिन्न विषयगत कार्यमा अन्तर स्थानीय तह सहकार्य र समन्वयसम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि प्रशिक्षण	मानव संशाधन
१०.२.१. दुई वा सो भन्दा बढी स्थानीय तहको सरोकारको विषयमा बन्ने समितिहरुको गठन र संचालन	१	०	साभ्ना हित र सरोकारका विषयमा आवश्यक पर्ने संयुक्त समिति गठन भएको नदेखिएको	दुई वा बढी स्थानीय तहबीच साभ्ना हित र सरोकारका विषयमा संयुक्त समिति गठनसम्बन्धी कार्यविधिको तर्जुमा	संस्थागत

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
१०.३.१. अन्तर सरकारी समन्वय तथा सहजीकरण	१	०	समन्वय र सहजीकरण गर्न संयन्त्र गठन नभएको	संघ र प्रदेशबाट संचालित आयोजना कार्यान्वयनमा समन्वय, सहकार्य र सहजीकरण सम्बन्धी पृष्ठपोषण कार्यक्रम	संस्थागत
१०.३.२. अन्तर स्थानीय तह साभेदारी	१	०	लागत न्यूनीकरण एवं प्रभावकारी सेवा प्रवाहको लागि अन्य स्थानीय तहसँग साभेदारीमा आयोजनाको व्यवस्थापन गर्ने प्रकृया सुरु नभएको	लागत न्यूनीकरण एवं प्रभावकारी सेवा प्रवाहसम्बन्धी अन्तर स्थानीय तह साभेदारी अभ्यासमुलक कार्यक्रम	संस्थागत
१०.३.३. जिल्ला समन्वय समितिसँगको समन्वय	१	०	जिल्ला समन्वय समितिबाट प्राप्त पृष्ठपोषण, सुभावा र अनुगमन प्रतिवेदन माथि कार्यपालिकामा छलफल भई आवश्यक निर्णय गर्ने नपाइएको	जिल्ला समन्वय समितिबाट प्राप्त पृष्ठपोषण, सुभावा र अनुगमन प्रतिवेदउपर जानिफकारसंग अन्तरवार्ता (KII)	प्रणालीगत
जम्मा	१००	५०.७५			

४. पूर्वाधार विश्लेषण

पालिकाको पूर्वाधारको क्षेत्र	विद्यमान पूर्वाधारको अवस्था	अपेक्षित पूर्वाधार	गर्नुपर्ने कार्य वा सुधार	समय सीमा
१. पालिकाको आफ्नै भवन भएको	पालिकाको आफ्नै भवन नभएको, भवन निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको। ५ वटा वडाको मात्र आफ्नै भवन भएको	पालिकाको आफ्नै भवन निर्माण सम्पन्न भएपछि सेवा प्रवाहमा सुधारको अपेक्षा गरिएको छ ।	सार्वजनिक खरिद प्रक्रिया र करार व्यवस्थापनसम्बन्धी प्रशिक्षण	२०७८ मंसीर
२. फर्निचरको उपलब्धता	पालिकाको आफ्नै भवन नभएको, कारण फर्निचरलगायतका अन्य भौतिक बस्तुको अनमान गर्न नसकिएको	निर्धारित समयमा नै पालिकाको आफ्नै भवन हुनुपर्ने , फर्निचरलगायतका अन्य भौतिक बस्तुको अनुमान गर्न नसकिएको	-जिन्सी तथा सम्पत्ति व्यवस्थापनसम्बन्धी सीप विकास प्रशिक्षण	२०७८ मंसीर

५. माडी नगरपालिकाको समिति उपसमितिहरूको अवस्था विश्लेषण

संविधान तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा दिइएको कार्य जिम्मेवारी	कार्य सम्पादनको विद्यमान अवस्था	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
<ul style="list-style-type: none"> ● दफा २२.समितिको गठन—पालिकाको सभाले आफ्नो कार्य प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न कुनै एक सदस्यको संयोजकत्वमा लेखा समिति, विधायन समिति, सुशासन समिति लगायत अन्य समिति र विशेष समितिको गठन गर्न सक्नेछ । ● सभा तथा समितिहरू एवं संयुक्त समितिहरूको गठन र संचालन मेलमिलाप र मध्यस्थता 	<ul style="list-style-type: none"> ● सबै समितिहरू नियमित बैठक बस्ने, र बैठकका निर्णयहरू सबै समयमा कार्यान्वयन हुन नसकेको ● समितिहरू एवं संयुक्त समितिहरू गठन भइ परिचालनमा आएका 	<ul style="list-style-type: none"> ● सबै समितिहरू नियमित बैठकको आवश्यकता देखिएको ● बैठक संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि तर्जुमा नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> ● बैठकका एजेण्डाको विषयमा कानूनी प्रावधान तथा विषयगत अवधारणाको आधारमा प्रस्तुती गर्न सक्ने क्षमता विकाससम्बन्धी प्रशिक्षण ● बैठक संचालन तथा समितिहरूको क्रियाशीलतासम्बन्धी कार्यविधिको तर्जुमा 	<p>मानव संशाधन</p> <p>मानव संशाधन</p>
<p>दफा ४६. न्यायीक समिति न्यायीक समितिले घरजग्गा विवाद, अन्य व्यक्तिलाई परेको असर, सम्बन्ध विच्छेद, कुटपिट, गाली बेइजति आदि</p>	<p>—इजलासमा आवश्यक प्रविधिहरू जडान भएको, -न्यायीक समितिमा ११३ उजुरी दर्ता भएको सो मध्ये मेलमिलाप भएको संख्या ४९ -न्यायीक समितिले जिल्ला अदालतमा सिफारिस गरेको उजुरीको संख्या ५</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>

संविधान तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा दिइएको कार्य जिम्मेवारी	कार्य सम्पादनको विद्यमान अवस्था	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
<p>दफा ६५. स्थानीय राजस्व परामर्श समिति</p> <ul style="list-style-type: none"> राजस्व सम्बन्धी नीति ऐन नियम र सो को परिपालना गर्ने, स्रोत, दर, दायराको निर्णय गर्ने व्यवसायको प्रवर्द्धन र रोजगारीको सृजना गर्ने कर, गैरकर आम्दानी, सेवा शुल्क, दस्तुर, आदि बारे निर्णय लिने 	<ul style="list-style-type: none"> आ.व. ०७७।७८ मा राजस्व परामर्श समितिको बैठक ५ पटक बसी प्रतिवेदन पेश गरेको आ.व. ०७६।७७ मा विभिन्न कर एवं दस्तुरहरु प्रस्तावित भन्दा कम संकलन भएको । 	<p>आन्तरिक आय प्रक्षेपण अनुसार आय संकलन गर्न सक्ने दक्ष जनशक्तिको क्षमता कमी भएको</p> <p>वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा कर सम्बन्धी विवरण प्रस्तुती हुने तर आर्थिक ऐनमा कर एवं दरहरु नदेखिने</p>	<p>आन्तरिक आयको वार्षिक प्रक्षेपण बमोजिम संकलन गर्न सक्ने क्षमताको विकास</p>	<p>मानव संशाधन</p>
<p>दफा ६७. बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति</p> <ul style="list-style-type: none"> समितिले दिएको बजेट सीमा भित्र रही बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्ने विषय क्षेत्रगत रुपमा छलफल गर्ने योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरो हुन नदिने स्थानीय आवश्यकतालाई हेरेर कार्यक्रमको तर्जुमा गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> समितिले दिएको बजेट सीमा भित्र रही बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गरे पछि मात्र बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गर्ने विषय क्षेत्रगत रुपमा छलफल गरी कार्यक्रममा दोहोरो हुन नदिने 	<ul style="list-style-type: none"> बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण विषय क्षेत्रगत रुपमा स्थानीय आवश्यकतालाई विचार गरी तर्जुमा गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्ने संरचना र सो विधिको निर्माण 	<p>—संस्थागत</p>

परिच्छेद ४
माडी नगरपालिकाको क्षमता विकास योजना

४.१. क्षमता विकास योजना

सम्बन्धित दस्तावेजहरूको अध्ययन, स्थलगत अध्ययन, छलफल, अन्तरकृया, टेलिफोन, इमेल आदिको माध्यमबाट प्राप्त भएसम्मका तथ्यांक एवं सूचनाहरूका आधारमा नगरपालिकाको क्षमता विश्लेषण गर्दा देखिएको अन्तराल पुरा गर्ने सिफारिसहरू, आगामी तीन वर्षका लागि अनुमानित लागत, क्रियाकलापहरूको प्राथमिकीकरण समेत गरिएको क्षमता विकास कार्ययोजना देहाय बमोजिम छ । माडी नगरपालिकामा विभिन्न पक्षमा आगामी तीन वर्षमा क्षमता विकास योजनासम्बन्धी उद्देश्य हासिल गर्न संचालन गरिने विभिन्न क्रियाकलापका लागि आर्थिक वर्षगत रूपमा आवश्यक पर्ने अनुमानित रकम निम्न अनुसार संक्षेपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयन कार्यतालिका (०७८।७९-०८०।८१)

क्र.सं.	पदाधिकारीगत क्रियाकलाप	लक्षित शाखा/ सहयोगी	प्रस्तावित बजेट (०००)	योजनाको अवधि (३ वर्ष)			कार्यान्वयन प्राथमिकता
				२०७८- ७९	२०७९- ८०	२०८०-८१	
१.	बजेट तर्जुमा र सहभागिता र प्रगति समीक्षाको पद्धति विकाससम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रम ।	आर्थिक प्रशासन शाखा	३,००	२,५०	५०	०	प्रथम
२.	कानून निर्माण सम्बन्धी प्रशिक्षण	योजना शाखा	४००	२००	१००	१००	प्रथम
३.	निर्वाचित पदाधिकारीको काम , कर्तव्य , अधिकार र जिम्मेवारीको सहितको कार्य विभाजन	योजना शाखा	४,००	४,००	०	०	प्रथम
४.	सुशासन, नेतृत्व विकास, नयाँ सार्वजनिक व्यवस्थापनलगायतका नविनतम् आयाम सम्बन्धी प्रशिक्षण ।	कानून प्रशासन शाखा	३,५०	०	२५०	१००	द्वितीय
५.	सभा संचालन र समितिहरूको बैठक सम्बन्धी कार्यविधिको तर्जुमा ।	प्रशासन शाखा	३,००	२,५०	०	५०	प्रथम
६.	दिगो विकासका लक्ष्यहरूको स्थानीयकरणका लागि नीति, कार्ययोजनाको तयारी र प्रतिवेदनसम्बन्धी प्रबोधिकरण ।	योजना शाखा	३,००	०	२,५०	५०	प्रथम

क्र.सं.	पदाधिकारीगत क्रियाकलाप	लक्षित शाखा/ सहयोगी	प्रस्तावित बजेट (०००)	योजनाको अवधि (३ वर्ष)			कार्यान्वयन प्राथमिकता
				२०७८- ७९	२०७९- ८०	२०८०-८१	
७.	समन्वयात्मक कार्य तथा स्रोत साधनको पहिचान सम्बन्धी प्रशिक्षण ।	योजना शाखा	२५०	१००	१५०	०	प्रथम
८.	न्यायीक समितिको प्रतिवेदन सभामा पेश हुने परिपाटीको तर्जुमा	कानून प्रशासन शाखा	२५०	२००	५०	०	द्वितीय
९.	कानून तर्जुमा विज्ञ वा जनशक्तिको चयन	प्रशासन शाखा	३००	१००	१००	१००	प्रथम
१०.	स्थानीय सेवा व्यवस्थापन सम्बन्धी जानकारीमुलक प्रशिक्षण	प्रशासन शाखा	३,५०	२५०	१००	०	द्वितीय
११.	समन्वय तथा निर्णय प्रकृया सम्बन्धी कार्यविधिको निर्माण ।	प्रशासन शाखा	२,००	१५०	०	५०	द्वितीय
१२.	जनशक्तिको काम, कर्तव्य, अधिकार र जिम्मेवारीको निर्धारण गरी कार्य विवरणसम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि ।	प्रशासन शाखा	३,००	१५०	५०	१००	द्वितीय
१३.	संयोजनको अवधारणा , महत्व र संयोजकको भूमिकासम्बन्धमा सीपमुलक तालीम	योजना शाखा	३,००	१००	१००	१००	प्रथम
१४.	बैठकका निर्णयको कार्यान्वयन समीक्षाको पद्धति विकास	प्रशासन शाखा	३,००	२००	५०	५०	द्वितीय
१५.	कार्यसम्पादन सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	प्रशासन शाखा	४,००	२००	१००	१००	प्रथम
१६.	पदाधिकारीको आचार संहिताको तर्जुमा सम्बन्धी पनर ताजकी तालिम ।	प्रशासन शाखा	४,००	२००	२००	०	द्वितीय
१७.	बिकास आयोजनाको अनुगमन तथा मुल्यांकनका विषयक सीपमलूक क्षमता विकास कार्यक्रम	योजना शाखा	३,५०	१५०	१००	१००	प्रथम
१८.	योजनाको प्राथमिकीरण गर्न निर्धारक मानकहरुको प्रयोग सम्बन्धमा सीप बिकास प्रशिक्षण	योजना शाखा	३००	०	१५०	१५०	द्वितीय
१९.	आधारभुत प्राविधिक तालीम र लागत लाभ विश्लेषण	प्राविधिक शाखा	५,००	४००	५०	५०	द्वितीय
२०.	योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शनको तयारी	योजना शाखा	४,५०	१५०	२००	१००	प्रथम
२१.	आवधिक योजना र मध्यमकालिन खर्च संरचना सम्बन्धी प्रशिक्षण	योजना शाखा	३,५०	२००	०	१५०	प्रथम
२२.	योजना कार्यान्वयनमा पुर्ण स्तरीयता अभिवृद्धि तालिम	योजना शाखा	३००	०	३००	०	द्वितीय

क्र.सं.	पदाधिकारीगत क्रियाकलाप	लक्षित शाखा/ सहयोगी	प्रस्तावित बजेट (०००)	योजनाको अवधि (३ वर्ष)			कार्यान्वयन प्राथमिकता
				२०७८- ७९	२०७९- ८०	२०८०-८१	
२३.	NPSAS र SuTRA सम्बन्धि सीप विकास प्रशिक्षण	आर्थिक प्रशासन शाखा	४,२५	२००	१५०	७५	प्रथम
२४.	बेरुजु फल्लुयौटको कार्ययोजना सम्बन्धी उत्प्रेरणात्मक प्रशिक्षण	आर्थिक प्रशासन शाखा	५,००	३००	२००	०	द्वितीय
२५.	आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्बन्धित कर्मचारीहरुको वृत्ति विकास कार्यक्रम	आर्थिक प्रशासन शाखा	२,००	१५०	०	५०	द्वितीय
२६.	कृषि ग्राम निर्माण	कृषि शाखा	३,००	१५०	१५०	०	प्रथम
२७.	आन्तरिक लेखापरीक्षणको योजना, परीक्षण सूचि र प्रतिवेदनसम्बन्धी कार्यशाला	आर्थिक प्रशासन शाखा	२,५०	०	१५०	१००	प्रथम
२८.	सार्वजनिक खरिद प्रक्रिया र करार व्यवस्थापनसम्बन्धी प्रशिक्षण	आर्थिक प्रशासन शाखा	३,००	१००	१००	१००	प्रथम
२९.	खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनसम्बन्धी सीपमुलक तालीम	आर्थिक प्रशासन शाखा	४,००	२००	१००	१००	प्रथम
३०.	जिन्सी तथा सम्पत्ति व्यवस्थापनसम्बन्धी सीप विकास प्रशिक्षण	आर्थिक प्रशासन शाखा	२,००	१५०	०	५०	द्वितीय
३१.	नगरपालिकामा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको तर्जुमा	आर्थिक प्रशासन शाखा	५,००	५,००	०	०	प्रथम
३२.	लेखापालनका निर्धारित पद्धति र ढाँचाको प्रयोग सम्बन्धी सीपमुलक क्षमता विकास कार्यक्रम	आर्थिक प्रशासन शाखा	३,००	०	२००	१००	द्वितीय
३३.	राजस्वको लक्षित रकमको संकलनमा प्रोत्साहनमुलक प्रशिक्षण ।	आर्थिक प्रशासन शाखा	१,५०	१००	५०	०	प्रथम
३४.	राजस्व परामर्श समितिलाई विशेषज्ञ सेवा प्रदान गर्न विज्ञहरुको रोष्टर तयारसम्बन्धी अभ्यास ।	राजस्व शाखा	४,००	२००	०	२००	द्वितीय

क्र.सं.	पदाधिकारीगत क्रियाकलाप	लक्षित शाखा/ सहयोगी	प्रस्तावित बजेट (०००)	योजनाको अवधि (३ वर्ष)			कार्यान्वयन प्राथमिकता
				२०७८- ७९	२०७९- ८०	२०८०-८१	
३५.	मर्मत संभार कोष स्थापना र संचालन कार्यविधिको तर्जुमासम्बन्धी कार्यशाला	योजना शाखा, प्रशासन शाखा	६,५०	३५०	१५०	१५०	प्रथम
३६.	नगरिक सँगको सम्बन्ध व्यवस्थापनमा प्रबोधिकरण कार्यक्रम ।	आर्थिक प्रशासन शाखा	३,००	१००	१००	१००	प्रथम
३७.	सार्वजनिक सुनुवाइ , सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक परिक्षणको ढाँचा निधारण ।	योजना शाखा	२,००	१००	१००	०	प्रथम
३८.	वित्तीय अनुशासन कायमका लागि ज्ञान तथा सीपमूलक प्रशिक्षण ।	योजना शाखा	१,००	५०	२५	२५	प्रथम
३९.	भवन निर्माण मापदण्ड अन्तर्गत EBPS को कार्यान्वयन ।	प्राविधिक शाखा	२,५०	२००	०	५०	प्रथम
४०.	भवन निर्माणतर्फ स्रोत साधनको व्यवस्थागर्न वित्तीय योजनाको तर्जुमा ।	स्वास्थ्य शाखा	२,५०	१५०	५०	५०	प्रथम
४१.	राष्ट्रिय भवनसंहिता र स्थानीय भवन मापदण्डको पूर्ण पालना सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम ।	योजना शाखा	३,००	१००	१००	१००	प्रथम
४२.	संवेदनशिल भूउपयोग योजनाको तयारी ।	प्राविधिक शाखा	४,००	०	२००	२००	द्वितीय
४३.	एककृत वस्ती विकास योजना सम्बन्धी उत्प्रेरणामूलक कार्यक्रम ।	योजना शाखा	३,५०	२००	१००	५०	प्रथम
४४.	सरसफाई र गुणस्तरीय कार्य सम्बन्धी जन चेतानमूलक उत्प्रेरणात्मक कार्यक्रम ।	स्वास्थ्य शाखा	३,००	२००	१००	०	
४५.	स्वास्थ्य संस्था दर्ता, नवीकरण, स्तरोन्नतिको कार्यविधि ।	स्वास्थ्य शाखा	३,००	१००	१००	१००	द्वितीय
४६.	कृषि उत्पादनको बजारीकरणको सम्बन्धीको तर्जुमा ।	कृषि विकास शाखा	२,५०	१५०	०	१००	
४७.	फोहरमैला बिसर्जन स्थलको - Dumping निर्माण ।	वातावरण शाखा	५,००,००	१,००,००	२,००,००	२,००,००	
४८.	अनुदान परिचालन सम्बन्धी कार्यविधिको तयारी ।	स्वास्थ्य शाखा	३,००	१५०	१५०	०	द्वितीय
४९.	गैसको नगद लागत साभेदारी कार्यक्रम ।	स्वास्थ्य शाखा	२,००	१००	५०	५०	प्रथम

क्र.सं.	पदाधिकारीगत क्रियाकलाप	लक्षित शाखा/ सहयोगी	प्रस्तावित बजेट (०००)	योजनाको अवधि (३ वर्ष)			कार्यान्वयन प्राथमिकता
				२०७८- ७९	२०७९- ८०	२०८०-८१	
५०.	नमुना विद्यालयको अनुगमनसम्बन्धी क्षमता विकास ।	शिक्षा शाखा	३,००	१५०	१५०	०	द्वितीय
५१.	बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नीतिको तयारी ।	शिक्षा शाखा	४५०	२५०	१००	१००	प्रथम
५२.	प्रधानाध्यापक हरुका लागि नेतृत्व विकास , आर्थिक प्रशासन तथा सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रशिक्षण ।	शिक्षा शाखा	३००	०	१५०	१५०	द्वितीय
५३.	बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नगरपालिका घोषणासम्बन्धी जनचेतना जागरण अभिमुखीकरण ।	योजना शाखा	४००	२५०	०	१५०	प्रथम
५४.	अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको संचालन सम्बन्धी आवश्यक अभिमुखीकरण कार्यक्रम ।	शिक्षा शाखा	४,००	२००	०	२००	द्वितीय
५५.	प्रविधिक विषयक शिक्षणसम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम ।	शिक्षा शाखा	२,००	१५०	५०	०	द्वितीय
५६.	विज्ञको सेवा मार्फत SOP तयारी ।	प्राविधिक शाखा	२,५०	१५०	५०	५०	द्वितीय
५७.	सार्वजनिक-निजी साभेदारी नीति एवं ऐनको तर्जुमा	प्रशासन शाखा	३,००	२००	१००	०	द्वितीय
५८.	आबधिक रुपमा प्रतिवेदन तथा विवरण प्रेषण कार्यसम्बन्धी सीपमुलक प्रशिक्षण	प्रशासन शाखा, खरिद इकाई	१,००	१००	०	०	प्रथम
५९.	निर्वाचित पदाधिकारीको आचार संहिताको तर्जुमा ।	प्रशासन शाखा	१,००	१००	०	०	प्रथम
६०.	सूचना प्रविधि सम्बन्धी सीप विकास प्रशिक्षण	प्राविधिक शाखा	२,००	१००	५०	५०	द्वितीय
६१.	टोकन प्रणाली तथा अनलाइन रजिष्ट्रेशन कार्यान्वयन पद्धति तर्जुमा	प्रशासन शाखा	१,५०	५०	५०	५०	द्वितीय
६२.	सूचना प्रविधिमा आधारित सेवा प्रवाह सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	योजना शाखा	२००	१००	१००	०	प्रथम
६३.	जनशक्तिको क्षमता र कार्यसम्पादनको सम्बन्धबारे	प्रशासन शाखा	१,००	५०	५०	०	प्रथम

क्र.सं.	पदाधिकारीगत क्रियाकलाप	लक्षित शाखा/ सहयोगी	प्रस्तावित बजेट (०००)	योजनाको अवधि (३ वर्ष)			कार्यान्वयन प्राथमिकता
				२०७८- ७९	२०७९- ८०	२०८०-८१	
	अभिमुखीकरण कार्यक्रम						
६४.	जनशक्ति विकासमा लगानीसम्बन्धी पृष्ठपोषण कार्यक्रम	प्रशासन शाखा	३,००	१००	१००	१००	तृतीय
६५.	बीउ विजन, मलखाद तथा विषादी सम्बन्धी नियमन कार्यविधिको तर्जुमा	कृषि शाखा	२,००	१५०	५०	०	प्रथम
६६.	प्रांगारिक खेती तथा मल बनाउने सीपमुलक तालिम	कृषि शाखा	२,००	१००	०	१००	द्वितीय
६७.	गैसस कार्यक्रमलाई पालिकाको वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गर्न अभिमुखीकरण कार्यक्रम	योजना शाखा	२,००	०	२००	०	प्रथम
६८.	बेरोजगार, श्रमिक आदिको तथ्यांक संकलनका साथै रोजगार सूचना केन्द्रको संचालन	योजना शाखा	२,५०	१५०	५०	५०	द्वितीय
६९.	लक्षितवर्ग उत्थान र शहर गरीबीबारे अभिमुखीकरण	योजना शाखा	३००	१५०	१५०	०	द्वितीय
७०.	जेष्ठ नागरिकका लागि आश्रय केन्द्रको स्थापना	योजना शाखा	२,५०,००	१,५०,००	१,००,००	-	प्रथम
७१.	स्थानीय उत्पादनको नीति तथा मापदण्ड तर्जुमा सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	योजना शाखा	२,००	५०	१००	५०	प्रथम
७२.	जनशक्ति आपूर्तिको व्यवस्थापन	प्रशासन शाखा	४,००	१५०	१५०	१००	द्वितीय
७३.	नगर प्रहरी कक्षको व्यवस्था	प्रशासन शाखा	३,००	१००	१००	१००	द्वितीय
७४.	आधुनिक उपकरण र प्रविधिको उपलब्धता	सामाजिक शाखा	२,००	५०	१००	५०	द्वितीय
७५.	स्थानीय उत्पादनको बजारीकरणको व्यवस्थापन	प्रशासन शाखा	५०,००	५०,००	०	०	प्रथम
७६.	घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि जन-चेतनामुलक कार्यक्रम	सामाजिक शाखा	३,००	१००	१००	१००	द्वितीय
७७.	सामाजिक कुरिती, कुप्रथा, अन्धविश्वास आदि विरुद्ध जनचेतना सम्बन्धी अभिमुखीकरण	सामाजिक शाखा	२,५०	१५०	१००	०	प्रथम
७८.	सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमा	सामाजिक शाखा	१,५०	५०	५०	५०	द्वितीय
७९.	सेवा प्रवाहमा कार्यपालिकामा भएका निर्णयको कार्यान्वयनमा	प्रशासन शाखा	३,००	१००	१००	१००	प्रथम

क्र.सं.	पदाधिकारीगत क्रियाकलाप	लक्षित शाखा/ सहयोगी	प्रस्तावित बजेट (०००)	योजनाको अवधि (३ वर्ष)			कार्यान्वयन प्राथमिकता
				२०७८- ७९	२०७९- ८०	२०८०-८१	
	प्राथमिकता सम्बन्धी चेतना जागरण कार्यक्रम						
८०.	औद्योगिक ग्राम निर्माण	वातावरण शाखा	४,००	२००	२००	०	प्रथम
८१.	विपद् व्यवस्थापन कोषको संचालन प्रणालीको तर्जुमा	वातावरण शाखा	३,००	१००	१००	१००	द्वितीय
८२.	प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (IEE) र वातावरणीय प्रभावको लेखाजोखा (EIA) सम्बन्धी गोष्ठी	वातावरण शाखा	३,५०	२००	१५०	०	द्वितीय
८३.	लैंगिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण (जेसी अडिट) गर्ने योजना, प्रकृया, विधि र प्रतिवेदन सम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रम	सामाजिक शाखा	४,५०	०	२५०	२००	द्वितीय
८४.	घुम्ती सेवा उपलब्ध गराउने विधि र पद्धतिसम्बन्धी प्रशिक्षण	सामाजिक शाखा	२,५०	१५०	७५	२५	प्रथम
८५.	स्थानीय अभिलेखनको लागि नीति एवं मापदण्डको तर्जुमा	सामाजिक शाखा	३,५०	२००	१५०	०	द्वितीय
८६.	स्थानीय वातावरण ऐन तथा वातावरण मैत्री नीति एवं कार्यक्रमको तर्जुमा	वातावरण शाखा	३,००	१,००	१,००	१,००	द्वितीय
८७.	सडक यातायात गुरुयोजना मुताबिक सडक पूर्वाधार निर्माणसम्बन्धी जनशक्तिको क्षमता विकास कार्यक्रम	योजना शाखा	४००	२००	२००	०	प्रथम
	कूल जम्मा		१०,५२,२५	४,२०,५०	३,८१,००	२,५०,७५	

उपरोक्त क्षमता विकास कार्ययोजना (Action plan of Capacity Development) कार्यान्वयन गर्दा अनुमानित प्रस्तावित बजेट रु.१० करोड ५२ लाख २५ हजार रुपैयाँ लाग्ने देखिन्छ। कार्यक्रम संचालनका लागि नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोतले मात्र पुग्न जाने देखिदैन । तसर्थ, नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार लगायत विकास साभेदारहरुको स्रोत, साधन र जनशक्ति समेत प्रयोग गरी प्रथम प्राथमिकता रहेका क्रियाकलापहरुलाई २०७८ प्रथम चौमासिक देखि नै कार्यान्वयनमा ल्याउन पालिकाले नियमित रुपमा प्रयास र पहल गर्नु पर्ने छ ।

नेपालको संविधानको व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको अधिकार, कार्यक्षेत्र र जिम्मेवारीमा व्यापक फराकिलो भएता पनि आयस्रोत वृद्धि र संस्थागत संरचनामा विस्तार हुन नसक्दा आफ्नो जिम्मेवारी बहन गर्न , कानून बमोजिम सेवा प्रवाह तथा स्थानीय विकास निर्माणका कार्य गर्न र अधिकारको प्रयोग गर्न निक्कै चुनौतिपूर्ण रहेको छ । सीमित स्रोतबाट असीमित आवश्यकता पुरा गर्न नगरपालिका वाह्य स्रोतमा निर्भर रहनु पर्ने अवस्था छ । अतः नगरपालिकाले लगानीको स्रोतको उपयोग गर्दा पहिलो प्राथमिकीकरणमा

परेका क्रियाकलापलाई नगरपालिकाको आन्तरिक आय र अनुदान रकमबाट क्षमता विकास क्रियाकलापमा विनियोजन गर्न पहिलो वर्ष आर्थिक वर्ष २०७८-७९ को लागि ५०% स्रोत गाउँपालिकाले व्यवस्थापन गरी थप ५०% को लागि संस्थागत साभेदारी वा अन्य कनै स्रोतबाट जुटाउने एवं ऐन, कानून निर्माण र प्रशिक्षणको लागि केन्द्रसँग समन्वय गरी कार्यान्वयनमा जान सकिन्छ । त्यस्तै दोस्रो र तेस्रो आर्थिक वर्षका योजना कार्यान्वयनको लागि कम्तिमा ४०% रकम नगरपालिकाले आफ्नो स्रोतबाट विनियोजन गरी बाँकी ६०%को लागि दातृ निकाय र साभेदार संघसंस्थासँग समन्वय गरी जुटाउनु पर्ने देखिन्छ । सोही आधारमा नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत र अनुदान तथा बाह्य अन्य सहयोग अर्न्तगत संस्थागत साभेदारी, केन्द्रबाट प्राप्त सहयोग, दातृ निकाय र संस्थाबाट प्राप्त रकमको आधार लिएर वार्षिक रुपमा बजेट प्रक्षेपण गर्नुपर्ने हुन्छ ।

यी माथि लेखिएका विवरण सबै नै नगरपालिकाका पदाधिकारी, शाखागत कार्य, स्वमुल्याङ्कन, पूर्वाधार विकास कार्यक्रम, समितिहरूका कार्य र अन्त्यमा क्षमता विकास कार्यक्रमका लागि गरिएका सिफारिससमेको अध्ययन गरी यस प्रतिवेदनलाई यथार्थपरक र अनुमानयोग्य बनाउन त्यस नगरपालिकाको सहयोग (Input)को लागि अनुरोध गरिएको छ ।

४.२. नगरपालिकाको सबल र कमजोर पक्षको आँकलन

(क) सबल पक्ष (Strength)	(ख) कमजोर पक्ष (Weakness)
१.संघबाट तयार भएका निर्देशिकाहरु माडी नगरपालिकाले आफुले कार्यान्वयनमा ल्याउनुलाई सबल पक्षलाई मान्न सकिन्छ, जस्तै :- -स्थानीय तहको कार्य संचालन निर्देशिका, २०७७, -टोल विकास संस्था (गठन तथा परिचालन) कार्यविधि, २०७७, -प्रादेशिक एवम् स्थानीय सडक निर्माण तथा सुधार कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७७	१.Public Policy and Management विषयको छात्रवृत्तिमा यस पालिकाबाट काठमाडौं विश्वविद्यालय स्कूल अफ म्यानेजमेन्टमा कुनै कर्मचारी मनोनयन नहुनु ।
२.महिला बिरुद्ध हुने हिंसामा कमी आएको ।	२.लागत न्युनिकरण गरी प्रभावकारी सेवा प्रवाह हुन नसकेको ।
३.लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको परीक्षणको व्यवस्था भएको ।	३.जोखिममा आधारित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तर्जुमा नभएको ।
४.विभिन्न समितिको गठन गरी नियमित रुपमा बैठक बस्नु पर्ने व्यवस्था भएको ।	४.आवधिक प्रतिवेदन र वित्तीय विवरणको प्रेषण हुन नसकेको
५.आय-व्ययको विवरण कानुनी व्यवस्था बमोजिम सार्वजनिक भएको ।	५. अधिकांश कर्मचारीहरुमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान, सीप र अभ्यासमा कमी हुनु ।
६.सेवा प्रवाहको कार्यदक्षता र प्रभावकारिता बारे अध्ययन गर्ने व्यवस्था हुनु ।	६. स्थानीय उत्पादनको प्रबर्द्धन र बजारीकरणको व्यवस्था नहुनु ।
७.सामाजिक सुरक्षा भत्ताको वितरण बैकिक प्रणाली मार्फत हुनु ।	७.पालिकामा तालिम प्राप्त जनशक्तिको अभाव,
८. उच्च शिक्षण संस्थानहरुसँगको सन्निकटता,	८.दरबन्दी अनुसारको जनशक्ति पूर्ति नहुनु,
९. तुलनात्मक लाभ भएको कृषि योग्य जमिनको प्रचुरता,	९.आन्तरिक स्रोतको परिचालन हुन नसक्नु,
१०.पर्यटकीय गन्तव्य भएको अवस्था,	१०.आवधिक योजना तर्जुमा हुन नसक्नु,
११.वन, जंगल लगायत प्राकृतिक स्रोतको प्रचुरता	११.मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार नहुनु,
१२.राजस्व सुधार कार्य योजनामा सम्पत्ति कर संकलनसम्बन्धी अध्ययन प्रस्ताव	१२.विभिन्न समितीको बैठक बस्ने सम्बन्धी कार्यविधि नभएको ।
१३.उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने संस्थाहरु पालिका क्षेत्रमा रहेको	१३.राजस्व सुधार कार्ययोजना सम्बन्धी दिग्दर्शन, २०७६ अनुरूपको राजस्व सुधार कार्ययोजना तयार नभएको
	१४.स्थानीय तहको घरजग्गा वहाल कर

	व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७६
	१५.स्थानीय तहको व्यवसाय कर सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६ अनुरूपका कार्यक्रमहरु संचालन नभएको
	१६.नगरपालिकाको संस्थागत प्रबन्ध, सेवा प्रवाह र वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको अनुगमन सम्बन्धी सफ्टवेयर तयार नभएको
	१७.जिल्ला समन्वय समितिले गर्नुपर्ने अनुगमन तथा मुल्यांकनका प्रतिवेदनहरु पालिकाले प्राप्त गरी सो उपर आफ्नो प्रतिक्रिया नदिएको
	१८.राष्ट्रिय सामाजिक समावेशीकरण नीति, २०७७ लाई आन्तरिकीकरण नगरेको
(ग) अवसर (Opportunity)	(घ) चुनौती (Threats)
१.बागमती प्रदेश अन्तर्गत रहेको प्रदेश सुशासन केन्द्र बागमतीबाट स्थानीय तहको क्षमता विकास योजनामा यस नगरपालिका छनौट हुनु एउटा अवसरको रूपमा पाइएको छ :- १.क्षमता विकास तर्जुमाको लागि छनौट हुनु ।	१.प्रत्येक तीन वर्षमा कम्तीमा १ हप्ताको तालिम लिनुपर्ने भएतापनि क्षमता विकास प्रशिक्षणमा सहभागी हुन नपाएका
२.राजस्वको दायरा फराकिलो हुँदै जानु ।	२.नगरपालिकाका ९ वटै वडाहरु ग्रामिण अवस्थामा रहनु
३.अन्तरसरकारी समन्वय र सहजीकरणको व्यवस्था भएको ।	३.शाखा प्रमुखसंग कार्यसम्पादन सम्भौता नभएको ।
४.अधिकांश भुक्तानीहरु इ-पेमेन्ट माफर्त हुँदै जानु ।	४.गैरसरकारी संस्थासंगको नगद लागत साभेदारी कार्यक्रममा ३०% सम्म पुग्न नसक्नु ।
५.वडा-वडामा घुम्ती सेवा संचालन गरिने व्यवस्था भएको ।	५.पर्यटकीय गन्तव्यको तुलनात्मक लाभ लिन नसक्नु,
६.उपभोक्ता समितिको गठन र सम्भौताको लागि शिविर खडा गर्न सकिने ।	६.सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी ऐन नियमको जानकारी हुन नसक्नु ।
७.नगर यातायात गुरु योजना तर्जुमा गर्ने व्यवस्था भएको ।	७.वातावरण मैत्री पुर्वाधारको निर्माण हुन नसक्नु ।
८.माडी नगरपालिकामा रहेको प्रसिद्ध स्थललाई पर्यटकीय गन्तव्य स्थान बनाउन सकिने,	८.परम्परागत आधारमा खेती गर्ने हुँदा कृषिमा आधुनिकीकरण भई नसक्नु,
९.कृषिमा व्यवसायीकरण गरी 'एक वडा, एक उत्पादन' को अवधारणा लागु गरी जनताको आयस्तर बढाउन सकिने,	९.राजस्व संकलन कार्य अनुमानको ९०% भन्दा कम हुनु ।
	१०.हरेक वर्ष वेरुजुको रकम बढ्दै जानु ।

	११.दिगो विकासका अन्तराष्ट्रिय लक्ष्यलाई स्थानीयकरण गर्न कठिनाइ हुनु ।
	१२.गैर-सरकारी संस्थाका कार्यक्रमलाई पालिकाको कार्यक्रममा समन्वय गर्न नसक्नु ।
	१३.एकिकृत बस्ती विकासको अवधारणालाई ब्यवहारमा ल्याउन कठिनाई हुनु ।
	१४.जनशक्तीको क्षमता विकासमा चालु खर्चको १.५% भन्दा पनि कम खर्च भएको ।

परिच्छेद ५ सारांश, निश्कर्ष एवं सुभावहरु

५.१. सारांश

माडी नगरपालिकामा क्षमता विकासका लागि माथि उल्लेखित परिच्छेदहरुमा छलफल गरिएका क्षमता विश्लेषण, अन्तरालको पहिचान र आगामी वर्ग गर्नु पर्ने क्षमता विकासका लागि गर्नु पर्ने कामहरु संक्षेपमा यसप्रकार छन् :

- नगरपालिकाद्वारा गरिने सेवा प्रवाह र विकास निर्माणका कामहरु उपयोगी, प्रभावकारी एवं दक्षतासाथ सम्पन्न गर्न आवश्यक पर्ने सीप, क्षमता र कार्यशैलीमा सुधार ल्याउने ।
- योजना तर्जुमा (आवधिक, मध्यमकालिन, वार्षिक एवं नीति तथा कार्यक्रम) कार्यान्वयन र अनुगमन मूल्याङ्कन तथा सिकाइ उपलब्धीलाई दिगो एवं प्रभावकारी बनाउने ।
- वित्तीय व्यवस्थापनमा पारदर्शिता र जवाफदेहीता बहन गर्ने क्षमतामा सुधार ल्याउने ।
- नगरपालिकाको कार्य सम्पादन प्रक्रियालाई प्रणालीबद्ध बनाउने ।
- आयका अन्य स्रोतहरु पहिचान गरी नगरपालिकाको आन्तरिक आयमा वृद्धि गर्ने ।
- कार्य सम्पादनमा सुधार ल्याउन भौतिक सुविधा, कार्यालय सुरक्षा, सरसफाइ तथा सूचना प्रविधि जस्ता विषयहरु सुदृढ बनाउदै लैजाने ।
- पदाधिकारी तथा कर्मचारीको कार्यशैली, कार्यव्यवहार तथा अन्तरसम्बन्धलाई सुदृढ बनाउन नयाँ सार्वजनिक व्यवस्थापनका आयामहरु अपनाउने ।
- समावेशी तथा सहभागितात्मक अवधारणाको अभ्यास गर्न नगरपालिकाले आफ्ना साभेदारहरुसँग संयुक्त प्रयास गर्ने ।
- पालिका भित्रका चल, अचल लगायत प्राकृतिक सम्पत्तिको अभिलेख, संरक्षण, सम्भार र परिचालन गर्ने ।
- संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय सरकार बीच समन्वय र अन्तर-सम्बन्ध बलियो बनाउने ।

क्षमता विकासका क्रियाकलापहरु नगरपालिकाको आफ्नै स्रोत साधनबाट सम्पन्न गर्न सक्ने देखिदैन । तसर्थ, मागमा आधारित र आपूर्तिमा आधारित क्षमता विकास कार्यक्रम संचालन गर्न उत्तम हुनेछ । यसका लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, मुख्य मन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, बागमती प्रदेश, प्रदेश सुशासन केन्द्र, बागमती प्रदेश, स्थानीय साभेदार, अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी एवं सरकारी संस्थाहरु आदीसँग समन्वय र सहकार्य गरी नगरपालिकाको क्षमता विकास गर्न सिफारिस गरिन्छ । जनतालाई दिनु पर्ने सेवा सुविधाको निर्वाह र निरन्तर आपूर्ति तथा जनताको पिरमर्का सुन्ने आधिकारिक निकाय नै नगरपालिका भएकोले सहकार्य, समन्वय र सहअस्थित्वको आधारमा नगरपालिकाले आफ्नो क्षमता बढाई सेवा प्रदायीकी भूमिका निर्वाह गर्नु पर्दछ । प्रस्तुत कार्य योजना आ.व. २०७८/७९ मा सुरु भई २०८०/८१ सम्म प्रस्ताव गरिएको छ ।

५.२. निश्कर्ष

माडी नगरपालिकाको हालसम्म क्षमता विकास योजना बनिनसकेको र साविकका गा.वि.स.हरु मिलाई गठन भएकोले यसको संस्थागत संस्मरण पुरानो छैन । तसर्थ, यो प्रस्तावित क्षमता विकास योजना नै पहिलो योजना भएको छ । नगरपालिकाको पञ्चवर्षिय योजना, यातायात गुरुयोजना, राजस्व सुदृढीकरण कार्ययोजना, फोहोरमैला व्यवस्थापन नीति, बस्ती विकास नीति, पञ्चकरण व्यवस्थापन, आप्रवासन नीति लगायतका थुप्रै नीति तथा कार्यक्रमहरु तयार गर्नुपर्ने भएकोले यो क्षमता विकास योजना तत्काल तर्जुमा गर्नु परेको हो ।

५.३. सुझावहरु

यो अध्ययन प्रतिवेदनको सुझाव परिच्छेद ४ मा उल्लेखित कार्य योजना नै भएकोले थप सुझावहरु आवश्यक पर्ने देखिदैन । यद्यपी, कार्ययोजना निरन्तर रुपमा संचालन भईरहेको सन्दर्भमा अनुगमन, मुल्यांकन तथा सिकाईको व्यवस्थापन भए नभएको र कुनै नयाँ काम आई पर्दा सो सम्पादनको क्षमता वृद्धिका लागि नगरपालिका नगर प्रमुख ज्यूको संयोजकत्वमा उपप्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भएको निर्देशक समिति बनाई सो समितिको निर्णय अनुसार कार्य संचालन गर्नु उपयुक्त देखिन्छ ।

सन्दर्भ सामग्री

माडी नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट २०७६।७७

माडी नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट २०७७।७८

माडी नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को बजेट तथा कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति समिक्षा

माडी नगरपालिका कार्यालयको आ.व. २०७६।७७ को आयव्ययको विवरण

अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४,

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६,

नगरपालिका तथा नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय पुस्तिका, २०७६, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, काठमाडौं ।

नेपालको संविधान २०७२

पन्ध्रौ योजना, राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७६

बजेट वक्तव्य, आ.व. २०७८-७९

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८, केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, काठमाडौं

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४,

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन,

स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन कार्यविधि, २०७७, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, काठमाडौं ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४,

स्थलगत भ्रमण अन्तर-क्रियात्मक कार्यक्रमबाट टिपोट , २०७८

अनुसूची- १
छलफल कार्यक्रमको उपस्थिति

श्री प्रदेश सुशासन केन्द्र, बागमती प्रदेशको सहयोगमा स्मार्ट प्राइभेट लिमिटेड, काठमाडौंको समन्वय स्थानीय तहको क्षमता विकास योजना तर्जुमा सम्बन्धी परामर्श कार्यको छलफल देहाय बमोजिम सहभागीहरुको उपस्थितिमा सम्पन्न भयो ।

मिति : २०६८-०३-२०

स्थान : काडी बजार ~~चितवन~~ चितवन

उपस्थिति :

क्र.सं	नाम	पद	सम्पर्क नं.	हस्ताक्षर
१	मेम। डा. सुरजराज ढकाल			
२	डा. प्रमोद लामा	डा. प्रमोद		
३	मि. ज्ञानेश्वर	पु.प. डि.		
४	विश्वज्योति कोइराला	आर्थिक सुशासन प्रमुख	९८५५०५०६६०	
५	ई. सुब्रह्मण्य	सांविधिक सुशासन प्रमुख	९८५५०५५५८९	
६	ई. विकास कुमार सिंह	संलग्निका	९८५५१२०६६	
७	पुष्पराज ढकाल	उपस्थिति	९८५९२९२४३९	
८	किरण वहादुर वि. ढ.	आर्थिक डि. डि.	९८५५५९८७९	
९	अमृत रामदास	सहायक जे. जे.	९८५५००३२४२	
१०	डि. प्र. सुब्रह्मण्य	कृषि आर्थिक	९८५५०८२२०४	
११	बलिराम वीर	सि. डि. डि. सांविधिक सुशासन	९८५९०२२९९३	
१२	सुगन्ती चौधरी	एम. आर्थिक. अपरेटि. सा. पु. शाखा	९८५५२०२०२८	
१३	सविता पौडेल	फिल्ड सहायक प्रमुख शाखा	९८५२०८८९६०	
१४	सुमना ढकाल	संस्थापक	९८५०८५९२५५	

अनुसूची- २
अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रमका फोटोहरु

मिति २०७८।०३।२० मा माडि न.पा. मा भएको छलफल कार्यक्रम

मिति २०७८।०३।२० मा माडि न.पा. मा भएको छलफल कार्यक्रममा सहभागीहरु

अनुसूची ३ :
कार्यक्रम कार्यान्वयन तालिका, २०७८-७९

क्र.सं	क्षमता विकासका क्षेत्र/विषय	प्रशिक्षण/ अभिमुखीकरण/ अन्तरक्रिया/ अन्य	कार्यक्रम किन आवश्यक परेको हो ?	कार्यक्रम कसका लागि					अपेक्षित उपलब्धी		समय अर्वाध (दिन)	कार्यक्रम संचालन गर्न उपयुक्त समय (महिना)
				कार्यपालिका पदाधिकारी	महिला जन प्रतिनिधि	वडा समिति का अध्यक्षहरू/ सदस्यहरू	कर्मचारी	अन्य	सहभागितामा के दक्षता हासिल हुने होला ?	संस्थागत रुपमा के उपलब्धी हासिल होला ?		
१.	स्थानीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून र सार्वजनिक प्रशासन	प्रशिक्षण	कानून र प्रशासन विषयमा अभ्यास मुलक ज्ञान (working knowledge) दिनको लागि	√		√	√		सहभागीहरूमा कानून र प्रशासनमा अभ्यास मुलक ज्ञानभई दक्षता हासिल हुने	गाउँपालिकाबाट नीति, ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि, मार्गदर्शनको आवश्यकता अनुसार तयार गर्ने, स्वीकृत गर्ने र कार्यान्वयन गर्न सहज हुने	३	भाद्र
२.	स्थानीय न्यायीक तथा मध्यस्थता	अभिमुखीकरण/	निर्वाचित पदाधिकारी र न्याय शाखाका कर्मचारीहरूलाई पालिकाको न्यायीक अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा अभिमुखीकरण तालीम दिने	√	√	√	√	√	न्यायीक समितिको अधिकार क्षेत्र भित्र पर्ने मुद्दाहरूको न्यायीक निरूपणमा कार्यविधि अपनाई ज्ञान तथा सीपको विकास भई कार्यमा सहजता हुने	व्यक्तिका गुनासा, बाटो घाटो, लेनदेन, महिला हिंसा, अन्याय, जग्गा विवाद, जग्गामा अन्यबाट हुने अतिक्रमण, शोषण दबावका साथै सामाजिक अपराधका विविध पक्षमा समयमा नै न्यायीक	३	भाद्र

										निरूपण भएपछि पालिकाको भरोसा र विस्वास बढ्ने ।		
३.	नतिजामा आधारित योजना तर्जुमा र अनुगमन तथा मुल्यांकन प्रणाली	प्रशिक्षण	कर्मचारी, निर्वाचित पदाधिकारीहरुलाई योजना तर्जुमा र अनुगमन मल्याकनका विधि र प्रणालीका विषयमा अभ्यास मलक ज्ञान (working knowledge) दिनको लागि	√	√	√	√		निर्धारित समयमा हुने अनुगमनले समयमा नै काम गर्न जाँगर चलाउने , समयमा नै काम हुने भएपछि गुणस्तरीय हुने र सो को उपयोगिता लक्षित वर्गले लिने	अप्रत्यक्ष रुपमा नियन्त्रण हुने भएकोले नियन्त्रणका लागि व्यवस्थापकीय समय कम दिनु पर्ने	५	माघ
४.	शहरी भू उपयोग नीति तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	अन्तरक्रिया	प्राविधिक कर्मचारीसमेत लाई यस विषयमा अन्तरक्रियाको माध्यमबाट जानकारी गराउने	√		√	√		भू उपयोगको नीति तर्जुमा सम्बन्धी ज्ञान तथा सीपको विकास हुने	नगरपालिका भित्रका भू उपयोगको बारेमा निर्णय लिन सक्ने	२	पौष
५.	शहरी भवन संहिता	अभिमुखीकरण/	प्राविधिक कर्मचारी लगायतलाई यस विषयमा अन्तरक्रियाको माध्यमबाट प्रशिक्षण दिने	√	√	√	√		शहरी भवन संहिताबाट नीति तर्जुमा सम्बन्धी ज्ञान तथा सीपको विकास हुने	शहरी भवन संहिताको कार्यान्वयनले व्यवस्थित बसोबास भएबाट पालिकाको गरीमामा वृद्धि हुने	२	फागुन
६.	कार्यालय व्यवस्थापन तथा अभिलेख प्रणाली	प्रशिक्षण	व्यवस्थापन , अभिलेख, संगठन तथा समन्वय, सहकार्य, अन्तरसम्बन्धसहित प्रशासन विषयमा अभ्यासमलक ज्ञान (working knowledge) दिनको लागि	√		√	√		कार्यालयको व्यवस्थापन तथा अभिलेख सम्बन्धी कर्मचारी पदाधिकारीमा ज्ञान, सीप, प्रवृत्ति र कार्यशैलीको विकास	कार्यालयको व्यवस्थापन तथा अभिलेख सम्बन्धीत कार्य चुस्त दुरुस्त भई सेवा प्रवाहमा सहजता र स्थानीय निर्माण कार्यका अभिलेख	३	माघ

									हुने	व्यवस्थित भई आगामी दिनमा काम गर्न अभै सुगमता हुने		
७.	सार्वजनिक/सामाजिक उत्तरदायित्व (जवाफदेहिताका अवधारणा, औजारहरू र उपयोग सीप	प्रशिक्षण	पारदर्शिता, जवाफदेहिता,सहभागिता र उत्तरदायित्वसम्बन्धमा प्रशिक्षण दिलाई सो को अभिलेख राख्ने सम्बन्धमा	√	√	√	√		सार्वजनिक/सामाजिक उत्तरदायित्व (जवाफदेहिताका विषयमा आवश्यक ज्ञान सीप दिलाई स्थानीय बासिन्दा प्रति जिम्मेवार हुने	पालिकाबाट सार्वजनिक,सामाजिक उत्तरदायित्व (जवाफदेहिताका बारेमा समयमा नै काम हुनेहँदा स्थानीय बासिन्दा माभक्त पालिकाको विस्वसनीयता बढ्ने र	२	चैत्र
८.	लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशिकरण	अभिमुखीकरण/रण	सम्बन्धित पक्ष लगायतलाई लैंगिक समानता , समावेशिकरण विषयमा आधारभुत ज्ञान (Basic knowledge) दिनको लागि	√	√	√	√	√	लैंगिकता र समावेशिकरणका सिद्धान्त, अवधारणा र अभ्यासका विषयमा थप ज्ञान हुने	पालिका भित्र हुने कुनै पनि क्रियाकलापमा लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशिकरणको अवधारणा र अभ्यासको पालना हुने	२	चैत्र
९.	फोहोर मैला तथा वातावरण व्यवस्थापन	अभिमुखीकरण/अन्य सचेतना	स्थानीय बासिन्दासमेत आदिलाई यस विषयमा सचेतना जगाउने	√	√	√	√	√	पदाधिकारी कर्मचारीमा समेत फोहोर मैला तथा वातावरण सम्बन्धमा सचेतना जाग्ने	पालिका भित्र हुने कुनै पनि क्रियाकलापमा फोहोर मैला तथा वातावरण व्यवस्थापनको अवधारणाको कार्यान्वयन गर्ने र पालिकामा सफा सुगंधर कायम हुने	२	असोज
१०.	सूचना	प्रशिक्षण	कम्प्युटर, लेखा शाखामा कार्यरत	√		√	√		सहभागीहरूमा सूचना	पालिकामा सूचना	३	मार्ग

	व्यवस्थापन / ज्ञान व्यवस्थापन (Information & Knowledge Management)		कर्मचारीलगायतको आवश्यकता र माग बमोजिम यस विषयमा प्रशिक्षण दिने ।						व्यवस्थापनको विषयमा ज्ञान तथा कार्यशैलीको विकास हुने	व्यवस्थापनको विषयमा चुस्त दुरुस्त हुने		
११.	व्यवस्थापकीय संरचना, नेतृत्वसीप, Team Building, द्वन्द, तनाव, जीवन तथा कार्यमा सन्तुलन, अन्तर सम्बन्ध जस्ता पक्षमा कसरी व्यवस्थापन गर्ने	प्रशिक्षण	यी विषय र अन्य कुनै थप व्यवस्थापकीय क्षेत्रमा प्रशिक्षण दिने	√	√	√	√		सहभागीहरूमा व्यवस्थापकीय नेतृत्व सीपलगायत मा जानकारी भई ज्ञान, सीप, स्वभाव र व्यवहारमा भएको परिवर्तनमा आधारित व्यवस्थापन	पलिकाको कर्मचारीहरूमा असल स्वभाव, व्यवहार प्रवृत्ति, आचरण, कार्यशैली काम र जीवनको अन्तर सम्बन्धको बफाईले काममा अल्छी पना नआई सभ्य स्वभाव व्यवहारले समाज परिवर्तनमा समेत ठलो योगदान पुऱ्याउँछ ।	५	पौष
१२.	स्थानीय परिप्रेक्ष्यसँग सम्बन्धित विषयहरू जस्तै: पूर्ण खोप, सरसफाई, साक्षर,	अभिमुखीकरण / अन्तरक्रिया	कुनै विषयगत क्षेत्रमा आवश्यकता अनुसारका कर्मचारी, शाखा र स्थानीय बासिन्दालाई समेत प्रशिक्षण, सचेतना दिने ।	√	√	√	√	√	सहभागीहरूमा केही हदसम्म भएको अन्धविस्वासी धारणा हट्न गडै विज्ञान तर्फको सोच तर्फ लाग्न सक्नेछन ।	समाजमा केही हदसम्म भएको अन्धविस्वासी धारणा हट्न पालिकाले समाज परिवर्तनको लागि विज्ञान तर्फको सोच गर्नपर्ने	२	मार्ग

	वालविवाह, घटना दर्ता, र नियन्त्रणमुखी कार्य जस्तै: छुवाछुत भेदभाव, दाइजो, छाउपडी, बोक्सी, यस्तै यस्ता अन्य									अवधारणामा परिवर्तन ल्याउन सहयोग पुऱ्याउने छन ।		
१३.	सार्वजनिक खरिद	प्रशिक्षण	खरिद प्रक्रिया र खरिद व्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभूत तथा कार्यशील ज्ञान र अभ्यास मुलक ज्ञान(Basic and working knowledge with practical exercises) दिने	√	√	√	√	√	सहभागीहरुमा खरिद प्रक्रिया र खरिद व्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभूत तथा कार्यशील ज्ञान र अभ्यास मुलक ज्ञान हुने	खरिद कार्य व्यवस्थित र नियमित भई प्रमाण पुष्ट्याईका साथ अभिलेख हुने भएकोले खरिद सम्बन्धमा विरलै प्रश्न उठ्न सक्ने भएकोले पालिकामा सुशासन कायम हुने ।	५	श्रावण
१४.	वित्तीय व्यवस्थापन	प्रशिक्षण	खर्च स्वीकृत गर्ने पदाधिकारी लगायतलाई बजेट, लेखापालन, लेखा ढाँचाको पालना, वित्तीय प्रतिवेदन, आर्थिक विवरणको तयारी, सन्तुलन परीक्षण आदि सम्बन्धी आधारभूत तथा कार्यशील ज्ञान र अभ्यास मुलक ज्ञान दिने	√	√	√	√		सहभागीहरुमा यस विषय सम्बन्धी आधारभूत तथा कार्यशील ज्ञान र अभ्यास मुलक ज्ञान दिने	पालिकाको वित्तीय कारोवार तथा कार्य व्यवस्थित र नियमित भई प्रमाण पुष्ट्याईका साथ अभिलेख हुने , लेखापालन पारदर्शी हने भएकोले पालिकामा आर्थिक अनुशासन र सुशासन कायम हुने ।	५	असोज

१५.	आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन नियम	प्रशिक्षण	खर्च स्वीकृत गर्ने पदाधिकारी, निर्वाचित पदाधिकारी, आर्थिक, लेखा तथा अन्य कर्मचारी, खरिद इकाई, वडा कार्यालयका कर्मचारीलाई आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन नियम सम्बन्धी कार्यशील ज्ञान र अभ्यास मुलक ज्ञान(working knowledge with practical exercises) दिने	√	√	√	√		सहभागीहरुमा यस विषय सम्बन्धी आधारभुत तथा कार्यशील ज्ञान र अभ्यास मुलक ज्ञान दिने	पालिकाको वित्तीय कारोवार तथा कार्य व्यवस्थित र नियमित भई कार्यविधि अपनाई वित्तीय कारोवार पारदर्शी हने भएकोले पालिकामा आर्थिक अनुशासन र सुशासन कायम हुने ।	२	श्रावण
१६.	आन्तरिक आम्दानी राजस्व	प्रशिक्षण	राजस्व परामर्श समितिको सदस्य सहित आन्तरिक आम्दानीको अभिलेख राख्ने, लगत राख्ने, गत विगत बर्षका बक्यौता दस्तुर कर शल्क आदि बारे (Working knowledge with preparation of action plan revenue income and records of payers)	√	√	√	√		सहभागीहरुमा यस विषय सम्बन्धी आधारभुत तथा कार्यशील ज्ञान र अभ्यास मुलक ज्ञान दिने	पालिकाको वित्तीय कारोवार तथा आम्दानी संकलन कार्य व्यवस्थित र नियमित भई राजस्वको लगत, प्रमाण पुष्ट्याईका साथ अभिलेख हुने, आम्दानीको लेखापालन भई पारदर्शी हुने भएकोले पालिकामा आर्थिक अनुशासन र सुशासन कायम हुने ।	३	कार्तिक
१७.	लेखापरीक्षण तथा बेरुजुको लगत र बेरुजु फर्स्यौटको कार्ययोजना तयारी	प्रशिक्षण	खर्च स्वीकृत गर्ने पदाधिकारी र लेखा समितिलगायतलाई बेरुजुको लगत र बेरुजु फर्स्यौटको कार्य योजना तयारी गर्ने (working knowledge with	√	√	√	√		सहभागीहरुमा यस विषय सम्बन्धी आधारभुत तथा कार्यशील ज्ञान र अभ्यास मुलक ज्ञान दिने	पालिकाको वित्तीय कारोवार तथा कार्य व्यवस्थित र नियमित, कार्य फर्स्यौट, बेरुजु फर्स्यौट भई नियम सम्मत आर्थिक	३	माघ

			preparation of action plan of audit irregularities)							कारोवारको आधारमा अनुशासन र सुशासन कायम हुने		
१८.	आयोजना व्यवस्थापन	प्रशिक्षण	स्थानीयस्तरका योजनाको स्वामित्व स्वीकार गरी ती आयोजनाको मर्मत सम्भार संरक्षण र परिचालनमा जोड दिएमा दिगो हुने	√	√	√		√	सहभागीहरूमा यस विषय सम्बन्धी आधारभुत तथा कार्यशील ज्ञान भई आयोजनाको महत्व बफेर स्वामित्वमा लिनेछन	सहभागीहरूमा यस विषय सम्बन्धी आधारभुत तथा कार्यशील ज्ञान भएमा स्थानीय संयन्त्रलाई हस्तान्तरण गर्न सक्नेछन र पालिकाले बनाएका आयोजनाको प्रतिफल लामो ससमयसम्म लिनेछन	३	माघ

नोट : कार्यक्रमको तालिकामा पालिकाले आफ्नो कार्यव्यस्तता , माग, आवश्यकता र आपर्तिको आधारमा दिन तथा महिनामा परिवर्तन पनि गर्न सक्नेछ ।